AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. július 9. *

A T-282/06. sz. ügyben,

a **Sun Chemical Group BV** (székhelye: Weesp [Hollandia]),

a **Siegwerk Druckfarben AG** (székhelye: Siegburg [Németország]),

a **Flint Group Germany GmbH** (székhelye: Stuttgart [Németország])

(képviselik őket: N. Dodoo és K. H. Eichhorn ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: A. Whelan, S. Noë és Bottka V., meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: angol.

támogatják:

The Apollo Group (székhelye: New York, New York [Egyesült Államok]),

a **Hexion Specialty Chemicals Inc**. (székhelye: Columbus, Ohio [Egyesült Államok])

(képviselik őket: I. M. Sinan barrister és J. Uphoff solicitor)

beavatkozók,

a Hexion Specialty Chemicals (The Apollo Group) által az Akzo Nobel tinta- és ragasztógyanta-üzletága feletti teljes irányításszerzésre irányuló összefonódást a közös piaccal, valamint az EGT-Megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2006. május 29-i bizottsági határozat (COMP/M.4071 Apollo/Akzo Nobel – „tinta és ragasztógyanta"-ügy) megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, N. J. Forwood és S. Papasavvas bírák,

hivatalvezető: C. Kantza tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. február 27-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 24., 1. o; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.; a továbbiakban: összefonódás-ellenőrzési rendelet) 2. cikke többek között kimondja:

„(2) Azt az összefonódást, amely különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt nem akadályozná jelentősen, a közös piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.

(3) Azt az összefonódást, amely különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt jelentősen akadályozná, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.”

2 Az összefonódás-ellenőrzési rendelet 6. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Bizottság a bejelentést annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja, a b) pontban pedig kimondja:

„Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy a bejelentett összefonódás – jóllehet e rendelet hatálya alá tartozik – nem támaszt komoly kétségeket a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, akkor nem kifogásolja azt, és kinyilvánítja annak összeegyeztethetőségét a közös piaccal.

[…]”

3 A Bizottság az összefonódás-ellenőrzési rendelet szerint a horizontális összefonódások értékeléséről szóló iránymutatásban (HL 2004. C 31., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 10. o.; a továbbiakban: iránymutatás) tette közzé a horizontális összefonódások értékelésével kapcsolatos analitikus megközelítését.

A jogvita előzményei

A – *Az eljárásban és az összefonódásban részt vevő felek*

4 A Sun Chemical Group BV (a továbbiakban: Sun) csomagolásnál, nyomdaiparban, kereskedelmi és ipari felhasználás során, festékekben, diszperziókban, továbbá a biztonság és márkavédelem területén használt tintákat gyárt. A társaság a Dainippon

Ink and Chemicals Inc közvetett, teljes tulajdonában álló leányvállalata. A Sun több mint 12 000 embert foglalkoztat, az utolsó pénzügyi évben elért forgalma meghaladta a 3 milliárd eurót. 2005-ben a Sun megközelítőleg [bizalmas] [1] tonna fenyőgyantát vásárolt Európában.

5 A Siegwerk Druckfarben AG (a továbbiakban: Siegwerk) tintagyártással foglalkozó, világméretű cég, tevékenységének középpontjában a csomagolásnál, mélynyomásnál és rotációs offszetnyomásnál használt tinták állnak. A társaság a Siegwerk cégcsoport anyavállalata. A Siegwerk mintegy 4000 embert foglalkoztat, az utolsó pénzügyi évben elért forgalma mintegy 830 millió euró volt. Európában évente mintegy [bizalmas] tonna fenyőgyantát vásárol független harmadik szállítóktól.

6 A Flint Group Germany GmbH (a továbbiakban: Flint) a nyomda-, a feldolgozó- és a színezőanyag-iparban tevékenykedik. A társaság az XSYS Print Solutions és a Flint Ink Corp egyesüléséből alakult 2005-ben. A Flint megközelítőleg 7500 embert foglalkoztat, az utolsó pénzügyi évben elért forgalma mintegy 2,2 milliárd euró volt. A Flint Európában évente mintegy [bizalmas] tonna fenyőgyantát vásárol független harmadik szállítóktól.

7 A Hexion Speciality Chemicals Inc (a továbbiakban: Hexion) többféle hőre keményedő és speciális gyantát gyárt és értékesít, így különösen fenyőgyantát, szénhidrogéngyantát, fenyő-szénhidrogén hibridgyantát, alkidgyantát, akrildiszperziókat, akrilgyantát és egyéb gyantákat, mint például az aminogyanták, széndioxidgyanták, fenolgyanták és poliésztergyanták. A Hexion több mint 90 termelő és elosztó üzemmel rendelkezik Amerika, Európa, valamint Ázsia csendes-óceáni régiójának 18 országában, és mintegy 7000 munkavállalót foglalkoztat.

1 – Bizalmas kezelt adat.

8 Az Apollo Group (a továbbiakban: Apollo) számos – világszerte sokféle tevékenységben érdekelt – befektetési alapot kezel. A Hexion az Apollo irányítása alatt áll.

9 Az Akzo Nobel tinta- és ragasztógyanta-üzletága (a továbbiakban: Akzo) elsősorban gyantaalapú termékeket gyárt, különösen fenyőgyantát, hibrid gyantát és más gyantaszármazékokat, főként tintaként és ragasztóként történő felhasználásra. Hollandiában, Portugáliában, Kínában, Új-Zélandon, Argentínában, Kanadában és az Egyesült Államokban rendelkezik termelőüzemekkel.

B – *A termékpiac*

10 A fenyőgyanta fenyőfából nyert természetes gyanta. Három típusba sorolható: az nyersolaj, oleogyanta és tallolaj-gyanta. A alapanyag feldolgozása egy hidrogénezést, észterezést, polimerizációt és tisztítást magában foglaló vegyi folyamat során történik. Kémiai vagy technikai szempontból ezek a fenyőgyanták a gyantaszappanok, gyantasavak, gyantaészterek, dekarboxilált malein- és fumárgyanták csoportjaiba sorolhatók. A fenyőgyanta a tintagyártás nélkülözhetetlen összetevője. A tintagyártó cégek nagymértékben rá vannak utalva a fenyőgyanta-szállításra, és a felperesek szerint évente jelentős erőfeszítéseket tesznek a tintagyártáshoz szükséges beszerzéseik biztosítása érdekében. A felperesek – saját adataik szerint – az Európában tintagyártás céljára rendelkezésre álló fenyőgyanta 90%-át vásárolják meg. A fenyőgyantát más termékekben is hasznosítják, ilyenek például a lakkok, a ragasztók, a gyógyszerek, a rágógumi és a szappan.

C – *A közigazgatási eljárás*

11 A tervezett összefonódás, amelynek révén az Apollo tulajdonában álló Hexion az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti közvetlen vagy – teljes tulajdonában álló leányvállalatain keresztül – közvetett irányítást kívánt szerezni az Akzo felett annak részvényei és eszközei megvásárlása útján, az összefonódás-ellenőrzési rendelet 1. cikkének (2) vagy (3) bekezdése értelmében nem minősült közösségi léptékűnek. Tekintettel arra, hogy ez négy tagállamnak a nemzeti összefonódás-ellenőrzési joga szerint felülvizsgálható, az összefonódásban részt vevő felek 2006. február 3-án az összefonódás-ellenőrzési rendelet 4. cikkének (5) bekezdése szerinti áttételre irányuló kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz. Mivel a vonatkozó határidőn belül egyik tagállam sem jelezte egyet nem értését, az összefonódást közösségi léptékűnek kellett tekinteni, és a tervezett összefonódást 2006. április 18-án bejelentették a Bizottságnak.

12 2006. április 25-én a Bizottság részletes kérdőívet küldött ki az összefonódó felek fenyőgyanták, szénhidrogéngyanták és hibridgyanták piacán jelen lévő 21 versenytársának (a továbbiakban: a versenytársak kérdőíve) és 13 vevőjének (a továbbiakban: a vevők kérdőíve). A kérdőíveket 2006. május 2-ig kellett megválaszolni. A Bizottság 13 versenytárstól és 10 vevőtől kapott választ.

13 A Flint 2006. április 28-án nyújtotta be a vevők kérdőívére adott válaszát. Ugyanezen a napon a Bizottság felhívást tett közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában (HL 2006. C 102., 9. o.), amelyben felhívta az érdekelt harmadik feleket, hogy az ügylettel kapcsolatos esetleges észrevételeiket legkésőbb 2006. május 8-ig juttassák el a Bizottsághoz.

14 A Sun 2006. május 4-én – a határidő két nappal történt meghosszabbítását követően – nyújtotta be a vevők kérdőívére adott válaszát. 2006. május 10-én a Sun

hangüzenetet hagyott a Bizottság konkrét üggyel foglalkozó csoportja számára, amelyben találkozó tartását kérte az összefonódás, valamint a Sun által a vevők kérdőívére adott válasz megvitatása érdekében. 2006. május 11-én a Sun elektronikus levelet küldött a Bizottság ezen üggyel foglalkozó csoportja egyik tagjának, amelyben jelezte, hogy az ügy megvitatása érdekében készen áll rövid határidőn belül találkozni a Bizottsággal.

15 2006. május 12-én a Siegwerk is benyújtotta a vevők kérdőívére adott válaszát. Ugyanezen a napon a Sun információkat és további indokolást szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy miért vannak aggályai az összefonódással kapcsolatban. A Bizottság a bejelentő felet arra kérte, terjessze elő álláspontját a Sun beadványában felmerült kérdésekkel kapcsolatban.

16 2006. május 16-án a bejelentő fél levében közölte álláspontját. 2006. május 17-én a Sun két külön beadványt nyújtott be, amelyben kifejtette, hogy a Bizottságnak miért kellene az ügyletet a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítania. A szolgáltatott információk a legutóbbi áremelkedésekre, a piaci kapacitással kapcsolatos gondokra és az összefonódásban részt vevő felek vevői által a szállítóváltással kapcsolatban tapasztalt nehézségekre vonatkoztak. A Bizottság arra kérte a bejelentő felet, hogy tegye meg a Sun utóbbi nyilatkozataival kapcsolatos észrevételeit.

17 2006. május 18-án és 19-én a bejelentő fél három elektronikus levélben terjesztette elő észrevételeit.

D – *A megtámadott határozat*

18 2006. május 29-én a Bizottság az összefonódás-ellenőrzési rendelet 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján elfogadta a COMP/M.4071 – Apollo/Akzo Nobel – „tinta

és ragasztógyanta”-ügyben hozott határozatát, amellyel a bejelentett összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította (a továbbiakban: a megtámadott határozat).

19 A megtámadott határozatban a Bizottság először (a (10)–(45) preambulumbekezdésekben) az érintett termék- és földrajzi piacot vizsgálta, majd (az (51)–(80) preambulumbekezdésekben) az összefonódás e piacokra gyakorolt hatásait elemezte.

20 Az érintett termékpiacokkal kapcsolatban a Bizottság a megtámadott határozat (8)–(24) preambulumbekezdéseiben jelezte, hogy a fenyőgyanták, szénhidrogéngyanták, alkidgyanták és akrildiszperziók gyártása terén átfedés van az összefonódásban részt vevő felek tevékenységei között. Megjegyezte, hogy ez az átfedés csak a tintagyártáshoz használt gyanták esetében fordul elő. Mivel a Bizottság úgy vélte, hogy az ügylet semmilyen módon nem ad okot versenyjogi aggályokra, az érintett termékpiac pontos meghatározásának kérdését nyitva hagyva megvizsgálta a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt valamennyi gyantát, és úgy találta, hogy a tintagyártáshoz használt összes fenyőgyanta ugyanazon termékpiachoz tartozik.

21 Az érintett földrajzi piac tekintetében a Bizottság a (35)–(38) preambulumbekezdésekben kifejtette, hogy az legalább az Európai Gazdasági Térséget (EGT) lefedi, és akár világméretű is lehet. A pontos meghatározást nyitva hagyva megjegyezte, hogy a végső értékelést nem befolyásolja az, hogy a piacot legalább az EGT-re kiterjedőként vagy világméretűként határozzák-e meg.

22 Ami az összefonódás által a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt fenyőgyanták EGT-beli piacára gyakorolt hatások értékelését illeti, a Bizottság az

(51) és (53) preambulumbekezdésben az alábbiak szerint határozta meg az összefonódásban részt vevő felek és versenytársaik 2005. évi becsült piaci részesedését: Hexion [10–20]%, Akzo Nobel IAR [20–30]% (együttesen [30–50]%), Arizona [10–20]%, Cray Valley [10–20]%, Respol [0–10]%, DRT [0–10]%, Euro-Yser [0–10]%, Kraemer [<5]%, Westvaco [<5]%, mások [0–10]%. A Bizottság becslése szerint a fenyőgyanták világpiacának szintjén az összefonódásban részt vevő felek együttes piaci részesedése a nagyszámú új belépőre tekintettel [20–30]% lehet.

23 Ami az e piacra gyakorolt versenyellenes hatásokat illeti, a Bizottság az (59) preambulumbekezdésben először megállapította, hogy az összefonódásban részt vevő felek 13 versenytársából 11 úgy véli, hogy az ügylet nem járna ilyen hatásokkal, de a piac vizsgálatába bevont vevőknek mintegy fele azt jelezte, hogy a résztvevők számának csökkenése és az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás viszonylag nagymértékű piaci részesedése áremelkedéshez és a termékfejlesztés csökkenéséhez vezethet.

24 Majd a (60) preambulumbekezdés kiemeli, hogy a piaci vizsgálat megerősítette azt, hogy a legtöbb vevőnek meghatározott minőségű fenyőgyantára van szüksége a további felhasználáshoz, és bizonyos esetekben a gyantát egyedileg a vevő igényeihez igazítják, amely folyamat akár hónapokig is eltarthat. A Bizottság szerint ez azt jelezte, hogy a szóban forgó piacon értékesített termékek nem homogének, és számos gyártó van a piacon, akiket a piaci részesedések aránytalansága jellemez. A (60) preambulumbekezdés megemlíti azt is, hogy a gyártók mintegy 30%-a aggályokat hangoztat az EGT-n kívüli más gyártók – mint a (kínai) Arez – növekvő befolyásával kapcsolatban. A Bizottság ezért úgy vélte, hogy ez az ügylet elvben valószínűleg nem eredményezne összehangolt versenyellenes magatartást. Azonban mivel két nagy piaci szereplő kíván összefonódni, az ügylet az összefonódó vállalkozások egyoldalú magatartásából eredően versenyellenes hatásokkal járhat a piacon.

25 A (62)–(65) preambulumbekezdésben a Bizottság elsőként a gyártási kapacitásokat vizsgálta, és megjegyezte, hogy a piaci vizsgálat eredményei szerint a piacon nincsenek kapacitáskorlátok. A (64) preambulumbekezdés kimondja, hogy – figyelemmel arra, hogy a tintagyártáshoz használt fenyőgyanták EGT-beli piacán a termelés 144 000 tonna körül van – a piaci vizsgálatban részt vett gyártók (az Arizona, a Cray Valley, a Respol, a Kraemer, a Megara, a Union Resinera és az Eastman) 28 200 tonna tartalékkapacitással rendelkeznek, ami a teljes piaci termelés 19,5%-át jelenti. A megtámadott határozat szerint, ha a felek többi gyártóra (köztük a DRT-re és az Euro-Yserre) vonatkozó becslései helyesek lennének, a tartalékkapacitás a teljes piaci termelés 41%-ának felelne meg. A (65) preambulumbekezdés szerint a piaci vizsgálat megerősítette, és a vevők többsége elismerte azt, hogy a piacon van többletkapacitás.

26 Ezt követően a (66) és (67) preambulumbekezdés az egyik vevő által előadott aggályokat tárgyalja, amelyek egyrészt a fenyőgyanták árának az Akzo és a Hexion általi megemelésére vonatkoznak, másrészt a szeptember és december közötti ellátási problémákra, e három hónapban ugyanis ellátási korlátokat eredményez az, hogy a fenyőgyanták iránti szezonális igény ekkor a legnagyobb. E tekintetben a (67) preambulumbekezdés kimondja, hogy az összefonódásban részes felek által szolgáltatott bizonyítékok arra utalnak, hogy a hivatkozott ellátási nehézségeket nem az érintett piacon fennálló versenyellenes helyzet okozta. Ezek elsősorban inkább a fenyőgyanták előállításának legfontosabb alapanyagai, mint a nyersolaj, az oleogyanta és tallolajgyanta árának jelentős emelkedéséből eredtek, amelyek ára az utóbbi években jelentősen emelkedett, az oleogyanta tonnánkénti ára például a 2004. januári 500 USD összegről a megtámadott határozat elfogadásának idejére mintegy 1250 USD összegre emelkedett. Másodszor, a Bizottság e pontban megjegyzi, hogy a fent említett ellátási problémákkal kapcsolatban rendelkezésre álló információk arra utalnak, hogy e problémák egy konkrét szállító által tapasztalt műszaki problémákból

vagy tervezett karbantartási munka által okozott leállásokból eredtek, nem pedig a gyártási kapacitásnak az érintett időszakban az egész piacon tapasztalható általános hiányából. Ráadásul úgy tűnik, hogy a szóban forgó vevő tudott alternatív ellátási forrást találni, ami enyhítette e váratlan hiány hatásait.

27 A (68) preambulumbekezdés kimondja, hogy a fentiekre tekintettel valószínűnek látszik, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás bármely egyoldalú áremelési kísérletét meghiúsíthatnák a jelenlegi jelentős piaci versenytársak, vagyis az Arizona, a Cray Valley, a Respol és más kisebb gyártók, akik rendelkeznek a versenyellenes magatartás ellensúlyozásához szükséges tartalékkapacitással és technikai ismeretekkel is.

28 A (69)–(71) preambulumbekezdésekben a Bizottság a tintagyártók által a gyantagyártókra gyakorolt lehetséges kiegyenlítő vevői erőt vizsgálja. A (69) preambulumbekezdés kimondja, hogy az összefonódásban részt vevő felek jelzése szerint vevőik olyan helyzetben vannak, hogy befolyásolni tudják az árakat, és némelyikük – akik rendelkeznek belső fenyőgyantagyártással – sikeresen fegyelmezi beszállítóit. A fenyőgyanták bizonyos tintagyártók általi belső gyártásának hatásával kapcsolatban a (69) preambulumbekezdés megjegyzi, hogy a felek becslése szerint három nagy vevő rendelkezik jelentős belső gyártási kapacitással: a Flint és a Siegwerk, amelyek becsült gyártási kapacitása 25 000 tonna, illetve 12 000 tonna körül van, és a Huber, amely a közelmúltban szerezte meg a Micro Inks-et, és arról tájékoztatta beszállítóit, hogy beszerzését elkezdi áttenni a leányvállalatára. A (70) preambulumbekezdés szerint a vizsgálat kimutatta, hogy a fenyőgyantagyártók értékesítései általában kettő vagy három nagy vevőre koncentrálódnak úgy, hogy a tintagyártáshoz felhasznált fenyő-, hibrid- és szénhidrogéngyantáknak az öt legnagyobb tintagyártóra jutó értékesítése a Hexion esetében mintegy [80–90]%, az Akzo esetében pedig [90–100]%. Ráadásul e két társaság által a tintagyártáshoz felhasznált fenyő-, hibrid- és szénhidrogéngyanták területén realizált értékesítés [50–60]%-a, illetve [70–80]%-a jut a két legnagyobb vevőre. Ezért a Bizottság a (71) preambulumbekezdésben úgy véli, hogy a felek kevés

számú nagy vevőre való erős ráutaltsága, valamint az a lehetőség, hogy e vevőket más gyártók is ki tudják szolgálni, nagyfokú visszatartó hatást jelent az esetleges egyoldalú versenyellenes magatartástól.

29 A (72) preambulumbekezdés arra a következtetésre jut, hogy a fentiekre figyelemmel a tervezett ügylet nem eredményez versenykorlátokat a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt fenyőgyanták tekintetében.

Az eljárás

30 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. október 9-én benyújtott keresetlevelükkel a felperesek megindították a jelen eljárást.

31 Egy ugyanezen a napon benyújtott másik dokumentummal a felperesek az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 76a. cikke alapján gyorsított eljárás iránti kérelmet is benyújtottak.

32 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. október 31-én benyújtott beadványukkal az Apollo és a Hexion kérték az eljárásba a Bizottság kérelmeinek támogatása végett való beavatkozásuk engedélyezését.

33 Ugyanezen a napon a Bizottság benyújtotta a gyorsított eljárás iránti kérelemmel kapcsolatos észrevételét, amelyben jelezte, hogy a védelemhez való jogának gyakorlása érdekében az összefonódásban részt vevő felek, valamint harmadik felek által benyújtott bizalmas információkra és dokumentumokra kell hivatkoznia.

34 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott további beadványával a Bizottság az eljárási szabályzat 64. cikkének 4. §-a alapján pervezető intézkedés iránti kérelmet nyújtott be.

35 A pervezető intézkedésekre vonatkozó szabályoknak megfelelően a felperesek, a Bizottság és a beavatkozók 2006. november 8-án a gyorsított eljárás alkalmazása lehetőségének megvizsgálása érdekében informális találkozón vettek részt az Elsőfokú Bíróság második tanácsának az ügyben való eljárásra kijelölt három bírájával. A találkozón a felperesek előadták, hogy – tekintettel a gyorsított eljárás korlátaira – nem kívánják vitatni a megtámadott határozatban szereplő piacmeghatározást.

36 2006. november 14-én az Elsőfokú Bíróság második tanácsa úgy határozott, hogy a gyorsított eljárás iránti kérelemnek helyt ad.

37 2006. november 16-án az Elsőfokú Bíróság második tanácsa a jelen ügyben benyújtandó bizalmas információk és dokumentumok vonatkozásában pervezető intézkedéseket fogadott el.

38 Az Elsőfokú Bíróság második tanácsa a felek álláspontjának meghallgatása után, elnökének 2006. november 17-i végzésével az Apollo és a Hexion számára megengedte a Bizottság kérelmeit támogató beavatkozást és a beavatkozási beadvány benyújtását; ez 2006. december 8-án történt meg.

39 Az Elsőfokú Bíróság az előadó bíró jelentésére tekintettel úgy döntött, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és pervezető intézkedések keretében kérdéseket tett fel a feleknek, akik e kérdésekre a tárgyaláson szóban válaszoltak.

40 Az Elsőfokú Bíróság a 2007. február 27-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait, valamint az Elsőfokú Bíróság írásbeli és szóbeli kérdéseire adott válaszaikat.

41 A tárgyaláson a Bizottság egy újabb dokumentum bizalmasnak nem minősülő változatát adta át az Elsőfokú Bíróság tagjainak és a többi félnek. A felek álláspontjának meghallgatása után az Elsőfokú Bíróság fenntartotta e dokumentum bizonyítékként való megengedhetősége tárgyában hozott döntését. Az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy e dokumentumot nem csatolja az iratokhoz.

A felek kérelmei

42 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

43 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet a Siegwerk és a Flint vonatkozásában nyilvánítsa elfogadhatatlannak;

– ezt meghaladóan a keresetet utasítsa el;

– a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

44 A beavatkozó azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet;

– a felpereseket kötelezze saját költségeik viselésére és a beavatkozók költségeinek viselésére.

Jogi helyzet

A – *A kereset elfogadhatóságáról*

1. *A felek érvei*

45 A Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott határozat nem érinti személyében a Siegwerket és a Flintet. Valamely összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat esetében harmadik személy vállalkozás vonatkozásában egyrészt a közigazgatási eljárásban való részvételének, másrészt a piaci helyzete érintettségének függvényében kell meghatározni, hogy személyében érintett-e. A közigazgatási

eljárásban való puszta részvétel önmagában nem elegendő, mert az összefonódások ellenőrzése a vállalkozásokkal való rendszeres kapcsolattartást igényel. Csak a közigazgatási eljárásban tanúsított tevőleges részvétel minősül olyan tényezőnek, amelyet valamely kereset elfogadhatóságának megállapítása érdekében egyéb sajátságos körülményekkel egyetemben rendszeresen figyelembe kell venni, különösen, ha e tevőleges részvétel az eljárás menetére és a megtámadott határozat tartalmára hatással volt.

46 A jelen ügyben azonban a Siegwerk és a Flint közigazgatási eljárásban való részvétele arra korlátozódott, hogy a Bizottság által kiadott vevői kérdőívre benyújtották válaszaikat, amely tömörek és általános jellegűek voltak. Korlátozott részvételük nem járt beazonosítható hatással az eljárás menetére vagy a megtámadott határozat tartalmára. Ezért a közigazgatási eljárásban való részvételük nem írható le tevőleges részvételként. A kereset nem részletez semmilyen egyéb körülményt, amely e két vállalatot az összefonódásban részt vevő felek egyéb vevőitől megkülönböztetné. Az összefonódás ugyanúgy érinti a Siegwerk és a Flint piaci helyzetét, mint bármely más fenyőgyanta-vevőét.

47 A Bizottság szerint a jelen ügyben nincs olyan alapos ok, amely miatt meg kellene engedni a Siegwerk és a Flint félként való részvételét egy olyan eljárásban, amelyet maguk nem indíthattak volna meg. A kereset jelentős terjedelemben azon nyilatkozatokra hivatkozik, amelyeket a Siegwerk a Bizottság vevői kérdőívére adott válaszában az alapanyagok hozzáférhetőségére vonatkozóan tett, és a közigazgatási eljárás során sem a Sun, sem a Flint nem vetette fel a hozzáférhetőség kérdését. A felperesek vonatkozó válaszai közötti ezen eltérések az egyes felek által előadott álláspontok külön-külön értékelésének további indokát jelentik.

48 A felperesek úgy vélik, hogy a megtámadott határozat őket közvetlenül és személyükben érinti, mivel kihatással lesz üzleti tevékenységükre, különösen a beszerzési helyzetükre, tekintettel arra, hogy a fenyőgyanta olyan létfontosságú kelléke a termelésüknek, amely a végtermék árának jelentős részét teszi ki. Ráadásul az összefonódás

előtt a felperesek voltak a Hexion és az Akzo legnagyobb vevői is, és a tintaiparban ők a legnagyobb fenyőgyanta-vásárlók, mivel az EGT-ben vásárolt összes fenyőgyanta mintegy 90%-át ők vásárolják. A felperesek úgy vélik továbbá, hogy a közigazgatási eljárásban mindegyikük tevőlegesen részt vett.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

49 Mindenekelőtt ki kell emelni, hogy a Bizottság nem vitatja a Sun jogos érdekének fennállását. Mivel a Sun tevőlegesen részt vett a közigazgatási eljárásban, keresetének elfogadhatósága nem kétséges.

50 A már következetes ítélkezési gyakorlat, amennyiben egy és ugyanazon kérelemről van szó, nem szükséges vizsgálni a többi felperes kereshetőségi jogát (a C-313/90. sz., CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben 1993. március 24-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-1125. o.] 31. pontja, valamint a T-374/00. sz., Verband der freien Rohrwerke és társai kontra Bizottság ügyben 2003. július 8-án hozott ítélet [EBHT 2003., II-2275. o.] 57. pontja; lásd e tekintetben még a T-447/93–T-449/93. sz., AITEC és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. július 6-án hozott ítélet [EBHT 1995., II-1971. o.] 82. pontját).

51 A Bizottság jelen ügyben tett előadásai közül egyik sem szolgáltat indokot arra, hogy az Elsőfokú Bíróság ezen ítélkezési gyakorlattól eltérjen. Az Elsőfokú Bíróság bizonyos ügyekben igenis különbséget tett a felperesek között a kereset elfogadhatósága tekintetében (a T-131/99. sz., Shaw és Falla kontra Bizottság ügyben 2002. március 21-én hozott ítélet [EBHT 2002., II-2023. o.] 12. pontja, valamint a T-228/00., T-229/00., T-242/00., T-243/00., T-245/00–T-248/00., T-250/00., T-252/00., T-256/00–T-259/00., T-265/00., T-267/00., T-268/00., T-271/00., T-274/00–T-276/00., T-281/00., T-287/00. és T-296/00. sz., Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. március

10-én hozott végzés [EBHT 2005., II-787. o.] 38. és 45. pontja). Az ezen ügyekben tett megkülönböztetések azonban – az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – pergazdaságossági megfontolásokon alapultak.

52 A Bizottság által a jelen ügyben indítványozott vizsgálat e megfontolásokhoz nem illeszkedne, mivel az Elsőfokú Bíróságnak még akkor is egészében kell vizsgálnia a keresetet, ha a Flint és a Siegwerk keresete elfogadhatóságának külön-külön történő vizsgálatából az tűnik ki, hogy a jogos érdek egyikük oldalán sem áll fenn. Ez esetben az Elsőfokú Bíróság nem zárná ki értékeléséből a Flint és a Siegwerk által tett nyilatkozatokat. Mivel e nyilatkozatokat értékelés céljából nyújtották be a Bizottsághoz a közigazgatási eljárás során, azokat a jelen eljárásban mindenképpen figyelembe kell venni, és az Elsőfokú Bíróság értékelésének a jelen per folyamán előadott valamennyi kérelemre és érvre ki kell terjednie.

53 Pergazdaságossági okokból ezért nem indokolt külön vizsgálni a Flint és a Siegwerk keresetének elfogadhatóságát.

B – *A kereset érdeméről*

54 Keresetük alátámasztásául a felperesek két jogalapra hivatkoznak. Az első szerint a Bizottság nem az iránymutatásnak megfelelően járt el, a második szerint pedig a Bizottság ténybeli és értékelési hibákat követett el. A második jogalap keretében a felperesek lényegében az indokolás nem megfelelő voltára is hivatkoznak.

1. *Előzetes észrevételek*

55 Ki kell emelni, hogy a Bizottságot kötik az összefonódások ellenőrzése területén kibocsátott közleményei, feltéve hogy nem térnek el a Szerződés rendelkezéseitől és az összefonódás-ellenőrzési rendelettől (a T-114/02. sz., BaByliss kontra Bizottság ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2003., II-1279. o.] 143. pontja, valamint a T-119/02. sz., Royal Philips Electronics kontra Bizottság ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2003., II-1433. o.] 242. pontja).

56 Az iránymutatás 5. pontjából kitűnik, hogy az a Bizottság által a horizontális összefonódások értékelése során alkalmazott analitikus megközelítést mutatja be, amelyet a Bizottság az egyes esetek konkrét tényeire és körülményeire alkalmaz. A 13. pont kimondja, hogy ezek a tényezők nem képeznek valamiféle „ellenőrző listát", amelyet minden egyes esetre mechanikusan kell alkalmazni; ehelyett a versenyjogi elemzés a konkrét esetben a megfelelő tényezők és feltételek figyelembevételével az összefonódás előrelátható hatásainak általános értékelésére épül. Ugyanezen pont szerint „[a]z elemek nem mindegyike vonatkozik minden egyes horizontális összefonódásra, és előfordul, hogy nem szükséges az adott ügy összes elemét ugyanolyan részletességgel elemezni".

57 Ebből következően az iránymutatás nem követeli meg minden esetben az iránymutatásban említett összes tényező vizsgálatát, mivel a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, hogy bizonyos tényezőket figyelembe vesz-e, vagy sem (analógia útján lásd a T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz., JFE Engineering és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. július 8-án hozott ítélet [EBHT 2004., II-2501. o.] 553. pontját).

58 Továbbá e kötelezettségből nem lehet arra következtetni, hogy a Bizottság köteles minden olyan jogi és ténybeli elemnek az értékelésére vonatkozóan indokolással szolgálni, amely esetleg összefüggésben áll a bejelentett összefonódással, és/vagy amelyet a közigazgatási eljárás során hoztak fel. Az indokolás követelményének a szóban forgó intézkedéshez kell igazodnia, és azt az ügy körülményeire, így többek között a

jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Ezért – jóllehet az indokolásnak világosan és egyértelműen kell tartalmaznia a szóban forgó intézkedést elfogadó intézmény érvelését oly módon, hogy lehetővé tegye egyrészt az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokainak megismerését, másrészt az illetékes bíróság számára a jogszerűség vizsgálatára vonatkozó hatásköre gyakorlását – a Bizottság nem sérti meg az indokolási kötelezettségét, ha nem csatol a határozatához pontos indokolást az összefonódás néhány olyan szempontjának értékelését illetően, amely nyilvánvalóan nem kapcsolódik a tárgyhoz, nem bír jelentőséggel, vagy egyértelműen másodlagos az utóbbi értékeléséhez. (a fenti 50. pontban hivatkozott Verband der freien Rohrwerke és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 184-186. pontja).

59 Azt is ki kell emelni, hogy a közösségi intézmények aktusait érvényesnek kell vélelmezni (a C-137/92 P. sz., Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítélet [EBHT 1994., I-2555. o.] 48. pontja, valamint a T-310/00. sz., MCI kontra Bizottság ügyben 2004. szeptember 28-án hozott ítélet [EBHT 2004., II-3253. o.] 55. pontja), és a megtámadott konkrét jogi aktus jogszerűségét a jogi aktus meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzet alapján kell megítélni. A megtámadott határozat jogszerűségét tehát a meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli elemek alapján, és nem a később keletkezett ténybeli elemekre tekintettel kell megvizsgálni (lásd e tekintetben a T-177/04. sz., easyJet kontra Bizottság ügyben 2006. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2006., II-1931. o.] 203. és 204. pontját).

60 Végül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi bíróságnak az összefonódás-ellenőrzési rendelet által a Bizottságra ruházott mérlegelési jogkör gyakorlása körében végzett összetett gazdasági értékelés feletti felügyelete az eljárási és az indokolásra vonatkozó szabályok betartásának, valamint a tények tárgyi pontosságának, a nyilvánvaló mérlegelési hiba, valamint a hatáskörrel való visszaélés hiányának ellenőrzésére korlátozódik (lásd a T-342/00. sz., Petrolessence és SG2R kontra Bizottság ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2003., II-1161. o.] 101. pontját; a T-87/05. sz., EDP kontra Bizottság ügyben 2005. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 2005., II-3745. o.] 151. pontját, valamint a fenti 59. pontban hivatkozott easyJet kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 44. pontját). E tekintetben figyelemmel kell lenni arra, hogy a közösségi bíróságnak nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valószerűségét, megbízhatóságát és következetességét kell vizsgálnia,

hanem azt is ellenőriznie kell, hogy a bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes adatot, valamint hogy e bizonyítékok alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket (a C-12/03 P. sz., Bizottság kontra Tetra Laval ügyben 2005. február 15-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-987. o.] 39. pontja).

61 A fentiek alapján egyértelmű, hogy a megtámadott határozat Elsőfokú Bíróság általi felülvizsgálata nem korlátozódik pusztán annak megállapítására, hogy a Bizottság figyelembe vette-e az iránymutatásban az összefonódás versenyre gyakorolt hatásának értékelésével kapcsolatban jelentőséggel bíróként említett elemeket. Az Elsőfokú Bíróságnak a felülvizsgálat során azt is vizsgálnia kell, hogy a Bizottság valamely esetleges mulasztása alkalmas lehet-e azon megállapításának megkérdőjelezésére, amely szerint a jelen összefonódás közös piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében nem áll fenn komoly kétség (lásd e tekintetben a T-210/01. sz., General Electric kontra Bizottság ügyben 2005. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., II-5575. o.] 42–44. és 48. pontját).

2. *Az első jogalapról, amely szerint a Bizottság nem az iránymutatásnak megfelelően járt el*

62 Az első jogalap három részre tagolódik, amelyek a piaci részesedésekre és az összefonódás mértékére, illetve az összefonódás nem összehangolt és összehangolt hatásaira vonatkoznak. E jogalap második és harmadik részét ésszerű az első rész előtt vizsgálni.

a) A második részről, amely szerint a Bizottság az összefonódás nem összehangolt hatásai kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

63 Az első jogalapnak a szóban forgó összefonódás nem összehangolt hatásaival kapcsolatos második részében a felperesek öt kifogást terjesztenek elő, amelyek sorrendben

az alábbiakra vonatkoznak: először az összefonódásban részt vevő felek közeli versenytársakként való minősítésére, másodszor a Bizottság által megjelölt alternatív szállítók hitelességére, harmadszor az összefonódásban részt vevő felek vevőinek szállítóváltási lehetőségeire, negyedszer a piacon hozzáférhető kapacitásra, ötödször pedig az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozásnak a versenytársak terjeszkedését akadályozó képességére.

64 E tekintetben indokolt emlékeztetni a Bizottság által a megtámadott határozatban tett, a nem összehangolt hatásokkal kapcsolatos indokolás legfontosabb elemeire. A Bizottság négy szempontra alapozta azon megállapítását, amely szerint a tervezett ügylet nem jár versenyjogi problémákkal. Először is úgy vélte, hogy a versenytársak, vagyis az Arizona, a Cray Valley, a Respol és más kisebb gyártók rendelkeznek többletkapacitással. Másodszor, a szolgáltatott bizonyítékok alapján úgy vélte, hogy az egyik vevő által kiemelt, a legforgalmasabb időszakban tapasztalható áremelkedéseket és ellátási problémákat az alapanyagárak emelkedése és az egyik gyártó által elszenvedett átmeneti műszaki problémák okozták. Harmadszor, a Bizottság arra az álláspontra jutott, hogy az Arizona, a Cray Valley, a Respol és a többi kisebb gyártó rendelkezett a szükséges kapacitással és ismeretekkel is ahhoz, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenyellenes magatartását ellensúlyozhassák. Negyedszer, megállapította, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás vevői kiegyenlítő vevői erőt jelenthetnek, az alábbi tényezőkre tekintettel: méretük, bizonyos fenyőgyanták belső gyártása (a Flint és a Siegwerk), mások fenyőgyantagyártásába való vertikális integrálódás (a Huber), valamint a fenyőgyantagyártók értékesítésének kettő vagy három nagy vevőtől való függése.

Az első kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek közeli versenytársi helyzete kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

– A felek érvei

65 A felperesek állítása szerint a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna, hogy az összefonódó cégek közeli versenytársak-e, korábban volt-e közöttük verseny, és az

összefonódás kiiktat-e egy fontos versenyerőt. A felperesek megjegyzik, hogy a vevők kérdőívére adott válaszaikban először is előadták, hogy fő beszállítóik a Hexion és az Akzo. Másodszor fenntartották, hogy e két vállalat a nagy tintagyártók kikerülhetetlen első és második lehetséges beszállítója, mivel versenytársaiknál nagyobb mennyiségeket tudnak szállítani. Harmadszor, a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt, meghatározott fajtájú fenyőgyantákkal kapcsolatban előadták, hogy az összefonódásban részt vevő felek szigorúan bizalmas know-how birtokában vannak, és a fejlesztésükhöz szükséges alapanyagokhoz és vevőkhöz csak ők férnek hozzá.

66 A felperesek állítása szerint a Bizottság nem vette figyelembe észrevételeiket, és nem vizsgálta, hogy az összefonódásban részt vevő felek az iránymutatás értelmében közeli versenytársak-e, és hogy a verseny összefonódás utáni csökkenése még akkor is áremelkedéshez vezetne-e, ha a két összefonódó fél tevékenysége között átfedés van. A felperesek megjegyzik, hogy minél nagyobb az összefonódó cégek termékei közötti helyettesíthetőség – ideértve technikai ismereteiket és gyáraik termelőkapacitását –, annál valószínűbb, hogy áraikat az összefonódás után jelentősen meg fogják emelni. Az összefonódással létrejött társaságot – annak méretére, valamint a rendelkezésére álló gyártási kapacitásra tekintettel – a Hexion és az Akzo együttesen a felperesek kikerülhetetlen beszállítói partnerévé tették, így annak számára lehetővé vált, hogy az összes többi piaci résztvevőtől, így a vevőktől is teljesen függetlenül viselkedjen.

67 A Bizottság válaszában kifejti, hogy az összefonódásban részt vevő felek nagy beszállítóként való osztályozása nem bizonyítja azt, hogy az iránymutatás értelmében közeli versenytársak lennének. A felperesek, a többi vevő és a versenytársak legalább három másik szállítót is nagy beszállítóként jelölnek meg (sorrend felállítása nélkül). Mivel az Arizona és a Cray Valley [bizalmas]%-os piaci részesedéssel rendelkeznek, és a nyolc gyártó közül hét állította azt, hogy könnyen elő tudnák állítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját, a felperesek nem támasztották alá azon érvüket, amely szerint

az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenytársai nem tudnának befektetni a valószínűleg nyereséges, új gyantafajták fejlesztésébe. A felperesek nem szolgáltattak bizonyítékot termékkínálatuk vagy versenystratégiájuk hasonlóságára vonatkozóan sem.

68 A beavatkozók ehhez hozzáteszik azt, hogy a Bizottság által a megtámadott határozat (68) preambulumbekezdésében tett megállapítás, amely szerint a többi gyártó valószínűleg meghiúsítaná az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás bármely egyoldalú áremelési kísérletét, szükségszerűen azt is jelenti, hogy az összefonódásban részt vevő felek termékei egymásnak nem jelentősen közelebbi helyettesítői, mint versenytársaik termékeinek.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

69 Elsőként ki kell emelni, hogy a megtámadott határozat kifejezetten nem vizsgálta, hogy az összefonódásban részt vevő felek közeli versenytársak-e. Az iránymutatás 28. pontja szerint az e tekintetben fennálló közeliséget a felek termékei közötti helyettesíthetőség fokára utalással kell értékelni. Ugyanezen pont kifejti, hogy a helyettesíthetőség fokára utaló jelek többek között abból eredhetnek, hogy a legtöbb vevő az összefonódásban részt vevő feleket tekinti első és második lehetséges beszállítójának, továbbá hogy a felek közötti versengés a verseny fontos feltétele, és a versenytársaik által előállított helyettesítő termékek nem állnak közel az összefonódásban részt vevő felek termékeihez.

70 Ezért meg kell megállapítani, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást azáltal, hogy nem vizsgálta, hogy az összefonódásban részt vevő felek közeli versenytársak-e.

71 Mindenekelőtt, ami a felperesek azon érvét illeti, amely szerint ők tájékoztatták a Bizottságot arról, hogy az összefonódásban részt vevő felek az ő fő beszállítóik, az aktából kitűnik, hogy a felperesek az Arizonát, a Cray Valleyt és a Respolt is fő beszállítóikként jelölték meg, és ezt a listát a többi vevő az Arez, a Westvaco, a Resinall és a DRT nevével egészítette ki (a vevők kérdőívének 35. és 36. kérdésére adott válaszok). Továbbá a felperesek közül egyértelműen csak a Siegwerk állította azt, hogy az összefonódásban részt vevő felek az ő első számú beszállítói, a Flint és a Sun pedig semmilyen módon nem osztályozta fő beszállítóit. A többi vevő közül csak kettő jelölte meg az összefonódásban részt vevő feleket első és második számú beszállítóiként (a Ciba Specialty Chemicals a Hexiont és az Akzót említi, a Van Son a Hexionra utal), de egyikük sem jelölte meg pontosan, hogy a fenyőgyanták esetében ez-e a helyzet. A többi vevő semmilyen osztályozást nem tett. A Huber továbbá kiemeli, hogy a Hexion veszített piaci részesedéséből, a Van Son előadja, hogy az Akzo veszített piaci részesedéséből, az Epple Druckfarben pedig azt, hogy mindkét összefonódó fél veszített piaci részesedéséből.

72 E válaszok alapján az a következtetés vonható le, hogy a felperesek és a többi vevő azon állításai, amelyek szerint az összefonódás előtt az összefonódásban részt vevő felek voltak fő beszállítóik, nem jelenti azt, hogy az iránymutatás 28. pontja értelmében a legtöbb vevő első és második lehetséges beszállítójának tekintené az összefonódásban részes feleket (lásd a fenti 69. pontot). Ezért – ellentétben a felperesek kérelmeivel – ezek az állítások nem igazolják azon érvüket, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek az iránymutatás értelmében közeli versenytársak lennének.

73 Másodszor, ami azt az érvet illeti, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek a nagy tintagyártók kikerülhetetlen beszállítói, mivel versenytársaiknál nagyobb mennyiségeket tudnak szállítani, figyelembe kell venni azt, hogy a Flint és a Sun – a vevők kérdőívének 40. és 45. (Flint), illetve 42. (Sun) kérdésére adott válaszaikban – azon fenyőgyanta-mennyiségek nagyságára utalt, amelyeket ezek a gyártók le tudnak szállítani. A közigazgatási iratokból kitűnik, hogy az összefonódásban részt vevő felek versenytársai közül három állítja azt, hogy a mennyiségek nagyságának oka, hogy

a világszinten nagy keresletet támasztó, korlátozott számú vevők a festékgyanták 90%-át megvásárolják (a Neville, a Cray Valley és a Respol válasza a versenytársak kérdőívének 40. kérdésére).

74 Azonban a közigazgatási iratokból az is kitűnik, hogy a felperesek olyan kisebb gyártóktól is rendelnek szállítmányokat, mint a Megara és a Kraemer (a Megara és a Kraemer válasza a versenytársak kérdőívének 48. kérdésére). Ez azt jelzi, hogy – legalábbis a fenyőgyanták bizonyos fajtái tekintetében – az összefonódásban részt vevő felek kisebb versenytársai kielégíthetik a felperesek igényeit. E tekintetben a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a kisebb vállalkozások együttesen nem elhanyagolható (a Bizottság szerint 21% körüli) piaci részesedéssel, továbbá többletkapacitással rendelkeznek. Továbbá az Arizona, a Cray Valley és a Respol piaci részesedése azt mutatja, hogy képesek az összes szükséges kapacitás leszállítására. Továbbá az aktából kitűnik, hogy jelentős többletkapacitással is rendelkeznek. Ráadásul a vevők kérdőívének 35. kérdésére választ adók közül két vevő az Arezt jelöli meg egyik fő beszállítójaként, és a megtámadott határozat (60) preambulumbekezdésében a Bizottság is rámutat az Arez növekvő piaci befolyására. Végül az, hogy a többi vevő a Westvacot, a Resinallt és a DRT-t (kisebb beszállítók) jelölte meg fő beszállítójaként, azt mutatja, hogy a felperesek által hivatkozott, nagy mennyiségek iránti kereslet nem vonatkozik a piacon jelentkező valamennyi keresletre.

75 E válaszokra tekintettel azt kell megállapítani, hogy a felperesek és bizonyos versenytársaik azon állítása, amely szerint a felpereseknek nagy mennyiségre van szükségük, nem bizonyítja azt, hogy a versenytársak termékei a vevők szemszögéből az összefonódásban részt vevő felek termékeihez képest kevésbé közeli helyettesítők lennének. Következésképpen – ellentétben a felperesek által előadottakkal – ez az állítás nem támasztja alá a felperesek azon érvét, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek az iránymutatás értelmében közeli versenytársak lennének.

76 Harmadszor, ami azt az érvet illeti, amely szerint csak az összefonódásban részt vevő felek vannak szigorúan bizalmas know-how birtokában, és csak ők férnek hozzá a

meghatározott fajtájú gyanták fejlesztéséhez szükséges alapanyagokhoz és vevőkhöz, ki kell emelni, hogy az összefonódásban részt vevő feleknek szinte mindegyik versenytársa azt jelezte, hogy maga is könnyen elő tudná állítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját (a versenytársak kérdőívének 25. kérdésére adott válaszok). Jóllehet a felperesek ezt a tényt – különösen az Arizona vonatkozásában – vitatják, meg kell jegyezni, hogy a felperesek erre vonatkozóan semmiféle bizonyítékot nem szolgáltattak, és a versenytársak kérdőívének 25. kérdésére adott válaszában az Arizona is azt állította, hogy könnyen elő tudná állítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját. Továbbá az Arizona és a Cray Valley piaci részesedése azt mutatja, hogy olyan ügyfélkörrel rendelkeznek, amely mennyiségileg a Hexion összefonódás előtti ügyfélköréhez hasonlítható. Ezenfelül a felperesek a jelen ügyben nem szolgáltattak részleteket a szükséges alapanyagokhoz való hozzáférés állítólagos nehézségeinek természetével kapcsolatban sem. Ennek alapján a felperesek érvelésüket nem bizonyították megfelelően.

77 Végül meg kell állapítani, hogy a felperesek az előző pontokban hivatkozottakon felül semmiféle bizonyítékot nem szolgáltattak azon konkrét érvük alátámasztására, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek között korábban konkrét versengés lett volna. Ezenfelül nem igazolták azon kifogásukat sem, amely szerint az összefonódás az iránymutatás 37. és 38. pontja értelmében fontos versenyerőt iktatna ki.

78 Ezen okokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy az összefonódásban részt vevő felek az iránymutatás értelmében közeli versenytársak lennének. Emiatt, valamint tekintettel a felek által előterjesztett és a fentiekben vizsgált bizonyítékokra, nem lehet felróni a Bizottságnak, hogy a megtámadott határozatban nem vizsgálta az összefonódásban részt vevő felek közötti versenyhelyzet közeliségét. Ezért – mivel ezen elemzés hiánya nem kérdőjelezi meg a Bizottság megállapításának helytállóságát – ezt a jogalapot el kell utasítani.

A második kifogásról, amely szerint a Bizottság az alternatív szállítók hitelessége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

– A felek érvei

79 A felperesek előadása szerint a Bizottság nem vizsgálta megfelelően azt, hogy a piaci versenytársak tekinthetők-e a tintaipar hiteles beszállítóinak. A megtámadott határozat (68) preambulumbekezdésében annak kimondásával, hogy „valószínűnek tűnik, hogy […] a többi kisebb szereplő […] kapacitással és ismeretekkel is rendelkezik [ahhoz, hogy hiteles szállító legyen]", a Bizottság figyelmen kívül hagyta a felperesek azon állításait, amelyek szerint az összefonódás előtt csak négy vagy öt piaci (fő) szereplő volt figyelemre érdemes. Ennek ellenére a Bizottság 13-ra becsülte a hiteles szállítók számát. Korábbi gyakorlatával ellentétben a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az összes szállításnak kevesebb, mint 5%-át végző szállítók tekinthetők hiteles versenytársnak, vagyis olyannak, akik kielégítő mértékű, kényszerítő versenyhatást fejtenek ki.

80 A felperesek álláspontja szerint a korábbi határozatokból kitűnik, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie olyan tényezőket, mint a „másodlagos" szállítók hitelessége (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2000. május 3-i 2002/174/EK bizottsági határozat [ügyszám: COMP/M.1693 – Alcoa/Reynolds-ügy]; HL 2000. L 58., 25. o.; a továbbiakban: Alcoa/Reynolds-ügy), elegendő mennyiség hosszú távú szállítása terén fennálló megbízhatóságuk ott, ahol a rendszertelen, kis vagy töredezett mennyiségű szállítások a vevők számára nem jelentenek lehetséges opciót (Alcoa/Reynolds-ügy), azt, hogy a nagy vevők beszerzéseiket a nagy szállítókról átvihetik-e nagyobb számú kisebb szállítóhoz (az összefonódás-ellenőrzési rendelet alapján lefolytatott eljárásról szóló, 1992. július 22-i 92/553/EGK bizottsági határozat [ügyszám: IV/M.190 –

Nestlé/Perrier-ügy]; HL 1992. L 356., 1. o.; a továbbiakban: Nestlé/Perrier-ügy), és hogy a többi kisebb szállító rövid távon képes lenne-e a megrendelések teljesítésére a piac jelentős részén (az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító, 1991. július 19-i 91/535/EGK bizottsági határozat [ügyszám: IV/M068 – Tetra Pak/Alfa-Laval-ügy], a továbbiakban: Tetra Pak/Alfa-Laval-ügy).

81 Ezen indokok alapján a felperesek kifogásolják a Bizottság piacmeghatározását, mivel szerintük a számos kisebb versenytárs valóban elláthatja a kisebb vevőket, azonban nem képesek olyan nagyobb keresletet kielégíteni, mint amilyen a felpereseké. Ezért a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt fenyőgyanták piacát fel kell-e osztani egyrészt a nagy vevők piacára, másrészt a kisfogyasztók piacára.

82 A Bizottság álláspontja szerint piaci részesedésük révén az Arizona, a Cray Valley és a Respol olyan hiteles alternatív szállítók, akik szintén jelentős felesleges gyártási kapacitással rendelkeznek. Ami a kisebb szállítókat illeti, nem az a lényegi kérdés, hogy minden egyes kisebb beszállító tud-e versenyezni a fő beszállítókkal, hanem az, hogy ők együttesen tudnak-e versenynyomást jelenteni az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás számára. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a kisebb beszállítókra a fenyőgyanták teljes gyártási kapacitásának 21–25%-a jut, hogy a fenyőgyanta-előállítók többsége megerősítette, hogy könnyen elő tudná állítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját, és hogy a felperesek kisebb versenytársaiktól (köztük a Megarától és a Kraemertől) is vásároltak. A megtámadott határozat megállapítja azt is, hogy az EGT-n kívüli előállítók, különösen az Arez, is hiteles alternatív szállítók lehetnek. Végül a Bizottság előadja, hogy az Alcoa/Reynolds-, a Nestlé/Perrier- és a Tetra Pak/Alfa-Laval ügyek tényállása különbözik a jelen ügyétől.

83 A beavatkozók a Bizottság indokolását támogatják, különösen azon nyilatkozatokkal kapcsolatban, amelyeket a felperesek a megtámadott határozat elfogadása előtt tartott együttes találkozók alkalmával tettek. E nyilatkozatok jelzik, hogy a felperesek valójában nagy mennyiségű fenyőgyantát vásárolnak az összefonódásban részt vevő felek különböző versenytársaitól. A beavatkozók azt is kifogásolják, hogy a felperesek nem szolgáltattak bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a megtámadott határozatban hivatkozott beszállítók ne lennének hiteles alternatívák.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

84 Elsőként emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (62)–(67) preambulumbekezdésében a gyártási kapacitást vizsgálta, különösen a piaci beszállítóknak, köztük az összefonódásban részt vevő felek kisebb versenytársainak többletkapacitását. Az iránymutatás 31. pontja szerint előfordulhat, hogy az összefonódásban részt vevő vállalkozások vevői nehezen váltanak más szállítókra, ha kevés az alternatív szállító, vagy ha komoly átállási költségekkel kell szembenézniük, ezért az összefonódás kihathat az ilyen vevőknek az áremelésekkel szembeni védekezőképességére.

85 Ezért meg kell állapítani, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást azon álláspont kialakításával, amely szerint a kisebb gyártók hiteles alternatív szállítók.

86 Először is, a felperesek a közigazgatási eljárás során előadták, hogy nincsenek alternatív szállítók, és csak nagyon kevés gyártó (az Akzo, a Hexion, az Arizona, a Respol és a Cray Valley) képes tintagyártáshoz használható gyantákat előállítani (a Siegwerk válasza a vevők kérdőívének 12. és 15. kérdésére), hogy Európában ez az öt vállalat

jelenti a fenyőgyanták fő beszállítóit (a Flint válasza a vevők kérdőívének 36. kérdésére), és hogy nagyon kevés beszállító (Akzo, Hexion, Arizona és Cray Valley) van a piacon (a Sun válasza a vevők kérdőívének 36. és 40. kérdésére).

87 Azonban – mint az fentebb már megjegyzésre került – az aktából az is kitűnik, hogy a többi vevő más, kisebb gyártókat is megjelölt fő beszállítóként (lásd a fenti 71. pontot), hogy a felperesek az összefonódásban részt vevő felek kisebb versenytársaitól is szereznek be szállítmányokat (lásd a fenti 74. pontot), hogy a kisebb vállalatok együttesen jelentős piaci részesedéssel és többletkapacitással rendelkeznek (lásd a fenti 74. pontot), és végül az, hogy az összefonódásban részt vevő feleknek szinte mindegyik versenytársa úgy nyilatkozott, hogy könnyen elő tudná állítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját (lásd a fenti 76. pontot). Ezért meg kell állapítani, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság megsértette volna az iránymutatást azáltal, hogy az összefonódásban részt vevő felek kisebb versenytársait a hiteles alternatív szállítók csoportjába sorolta. Figyelemmel együttes piaci részesedésükre és többletkapacitásaikra, az aktában található bizonyítékok különösen nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a kisebb versenytársak – legalábbis azon vevők tekintetében, akik őket jelölték meg fő beszállítóikként – versenynyomást jelenthetnek az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás számára.

88 Másodszor, ami a felperesek által hivatkozott, korábbi bizottsági határozatokat illeti, meg kell jegyezni, hogy az alternatív szállítók hitelességét minden egyes eset körülményeire figyelemmel kell értékelni. Következésképpen a korábbi ügyek tényállásának Bizottság általi értékelése nem alkalmazható a jelen ügyre. Az előző pontokban írt megállapításokra tekintettel nem róható fel a Bizottságnak, hogy a jelen ügy tényállását nem ugyanúgy értékelte, mint az általa hivatkozott ügyekét (lásd e tekintetben a fenti 61. pontban hivatkozott, General Electric kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 118–120. pontját).

89 Végül, jóllehet a felperesek előadása szerint számos kisebb versenytárs el tudná látni a kisebb vevőket, de nem tudnák kielégíteni az olyan nagyobb keresletet, mint amilyen a felpereseké, a felperesek a 2006. november 8-i informális találkozón megerősítették, hogy nem vitatják a megtámadott határozatban szereplő piacmeghatározást. Következésképpen a többi szállító hitelességét nemcsak a felperesekhez hasonló nagy vevők állítólagos igényei alapján kell megítélni, hanem ennek az értékelésnek ki kell terjednie az összes piaci vásárló igényeire. A fennmaradó részben ez az érv megegyezik a fenti 86. és 87. pontban vizsgálttal, ezért ugyanazon indokok alapján el kell utasítani.

90 A fentiekre tekintettel a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság nem az iránymutatásnak megfelelően járt el, amikor arra az álláspontra jutott, mely szerint az összefonódásban részt vevő felek kisebb versenytársai hiteles alternatív szállítók. Ezért ezt a kifogást el kell utasítani.

A harmadik kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek vevőinek szállítóváltási lehetősége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

– A felek érvei

91 A felperesek előadása szerint a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna az összefonódó vállalkozások vevőinek szállítóváltási lehetőségét. Mint azt a felperesek által a vevők kérdőívére adott válaszok és egyéb szolgáltatott adatok bizonyítják, egy másik fenyőgyanta-szállítóra való áttérés bonyolult folyamat a tintagyártással foglalkozó cégek

számára, amely kivételesen hosszú bevezető időszakokat tesz szükségessé. A felperesek azt jelezték, hogy – egy új szállító minősítéséhez szükséges laboratóriumi és további gyártási próbák miatt – az új gyanta bevezetése rendszerint [bizalmas] időtartamot vesz igénybe, de bizonyos típusú tintához [bizalmas] meghaladó idő is szükséges lehet. Így a vevők még akkor sem lennének képesek „hihetően […] azzal fenyegetni, hogy ésszerű időn belül alternatív szállítási forrásokhoz fordul[nak], amennyiben a szállító megemeli árait", mint azt az iránymutatás 65. pontja kimondja, ha hiteles alternatív szállítók is rendelkezésre állnának. A Bizottság azonban nem vette figyelembe a felpereseknek a szállítóváltás nehézségeivel és megvalósíthatóságával kapcsolatos előadásait.

92 A Bizottság válaszában kifejti, hogy a felperesek nem támasztották alá megfelelően érvelésüket, mivel jóllehet bizonyos gyanták valóban hosszú minősítési időszakot igénylőnek tűnnek, mások esetében láthatólag rövid időn belül lehetséges a szállítóváltás. Így különösen, több szállító által előállított, meghatározott fajtájú gyanták esetében előminősítésre van lehetőség, ami lehetővé teszi a szállítók gyors helyettesítését. Továbbá ott, ahol átlagosan egytől három évig terjedő időre kötnek szerződéseket évenkénti újratárgyalással, és ahol a minősítési időszakok bizonyos vevők szerint [bizalmas] tartanak, egy például hat hónapos minősítési időszak esetén a szállítóváltás nehézség nélkül megtörténhet. Végül a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott határozat (21) és (60) preambulumbekezdésében figyelembe vette a felperesek nyilatkozatait.

93 A beavatkozók azt állítják, hogy a nagy gyantavásárlók, különösen a felperesek, összetett beszerzési stratégiát folytatnak, ezért a fontos gyanták minősítésekor számos szállítót kipróbálnak. Így e gyanták tekintetében azonnal tudnak szállítót váltani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

94 Elsőként meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat (21) és (60) preambulumbekezdéséből kitűnik, az érintett termékpiac meghatározásakor és az összefonódás lehetséges összehangolt versenyellenes hatásainak értékelésekor a Bizottság figyelembe vette a fenyőgyanták meghatározott fajtáinak más fajtákkal való helyettesítéshez, valamint a fenyőgyanták meghatározott fajtáinak a vevők igényéhez igazodó gyártásához a vevők szempontjából szükséges időszakokat, próbákat és adaptációkat.

95 Ezért meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást, azáltal hogy – az összefonódás nem összehangolt hatásainak a felperesek által indítványozott értékelésével összefüggésben – nem elemezte az összefonódásban részt vevő felek vevői által tapasztalt, a fenyőgyanták minősítésének szükségessége miatti szállítóváltás nehézségeit.

96 Először is, a felperesek által a vevők kérdőívére adott válaszok azt jelzik, hogy rövid időn belüli szállítóváltás nem lehetséges (a Sun válasza a vevők kérdőívének 7. kérdésére), hogy az [bizalmas] (a Flint válasza a vevők kérdőívének 13. kérdésére), [bizalmas] (a Sun válasza a vevők kérdőívének 13. kérdésére) vagy [bizalmas] vehet igénybe (a Siegwerk válasza a vevők kérdőívének 7. és 13. kérdésére). Ugyanakkor a felperesek és a Bizottság azt állítják, hogy a szállítási szerződések időtartama általában három hónaptól három évig változik, és a többéves szerződéseket évenként újratárgyalják. Ezért – mivel a minősítési időszakok és a szerződések időtartama ilyen mértékben változó – a megrendelések alternatív szállítókra történő átruházásával kapcsolatos állítólagos nehézségek (ha léteznek) e megrendeléseknek csak egy részét érinthetik, mégpedig általában azokat a fenyőgyantákat, amelyek helyettesítői a versenytárs szállítóktól nem vásárolhatók meg (lásd a következő pontot), és amelyek

esetében hosszabb minősítési időszakok szükségesek. Ennek megfelelően a felperesek érve a szóban forgó piacnak mindenképpen csak az egyik ágazatra vonatkozik.

97 Másodszor, a Sun által a közigazgatási eljárás során benyújtott, elektronikus levélben történt levélváltásból látható, hogy [*bizalmas*]. Ezért jóllehet a Sun a tárgyaláson azzal érvelt, hogy szükséghelyzetről van szó, egyértelmű, hogy szükség esetén a felperesek által használtakkal egyenértékű, meghatározott fajtájú fenyőgyanták minősítése rövid időn belül elvégezhető, ezáltal a megrendelések gyorsan áttelepíthetők az alternatív szállítókra. E tekintetben ki kell emelni, hogy a versenytársak kérdőívének 25. kérdésére adott válaszában majdnem mindegyik gyártó azt nyilatkozta, hogy képes a fenyőgyanták teljes termékskálájának előállítására.

98 Harmadszor, a vevők kérdőívének 42. kérdésére adott válaszában a Sun kifejtette, hogy legfontosabb termékei esetében megkísérel kettő vagy három előminősített beszállítót találni. E tekintetben ki kell emelni, hogy több szállító ugyanazon alkalmazású fenyőgyantáinak előminősítése lehetővé teszi ugyanannak a gyantának vagy akár egyenértékű gyantafajtáknak több szállító általi szállítását, szükség esetén pedig a gyorsabb szállítóváltást. A közigazgatási aktából tehát kitűnik, hogy több szállító előminősítése révén a felperesek a fontos fenyőgyantákra vonatkozó megrendeléseiket képesek rövidebb időn belül alternatív szállítókhoz áttenni.

99 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy – mint állítják – valóban jelentős nehézségek mutatkoznának a szállítóváltás terén, tekintettel a fenyőgyanták minősítésének szükségességére, amely megakadályozza, hogy a vevők hihetően azzal fenyegessenek, hogy ésszerű időn belül alternatív szállítási forrásokhoz fordulnak, amennyiben az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás árainak versenyellenes megemelése mellett döntene. Következésképpen, valamint tekintettel a felek által előterjesztett és a fentiekben vizsgált

bizonyítékokra, nem lehet felróni a Bizottságnak, hogy elemzése nem terjeszkedett túl azon, hogy a megtámadott határozat (21) és (60) preambulumbekezdésében figyelembe vette a fenyőgyanták helyettesítésének korlátait. Ezért, mivel a felperesek által kifogásolt elemzés hiánya nem csökkenti a Bizottság megállapításának helytállóságát, ezt a kifogást el kell utasítani.

A negyedik, a piacon meglévő kapacitással kapcsolatos hibákra hivatkozó kifogásról

100 A felperesek előadása szerint a Bizottságnak meg kellett volna határoznia, hogy a piacon van-e tartalék- vagy többletkapacitás. A felperesek úgy vélik, hogy a Bizottság elvégezte a kapacitáskorlátokkal és a versenytársak kibocsátásnövelési lehetőségeivel kapcsolatos elemzést, azonban abból nem a megfelelő következtetésre jutott.

101 E tekintetben elegendő kiemelni azt, hogy e kifogással a felperesek nem azt róják fel a Bizottságnak, hogy a piaci tartalékkapacitások elemzésének elmulasztásával megsértette az iránymutatást, hanem azt, hogy ezen elemzés elvégzése során hibákat követett el. Ez a kérdés a második jogalap első részének körébe tartozik, és az Elsőfokú Bíróság ebben az összefüggésben vizsgálja (lásd a lenti 162. és azt követő pontokat).

Az ötödik kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenytársainak terjeszkedését hátráltató képessége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

– A felek é.rvei

102 A felperesek előadása szerint a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás tudja-e a versenytársak terjeszkedését

hátráltatni. Vitatják a Bizottság azon állítását, amely szerint a versenytársak többsége, 13-ból 11 úgy véli, hogy az ügylet nem jár versenyellenes hatásokkal. Előadásuk szerint a Bizottságnak meg kellett volna magyaráznia, miért vélte úgy, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás mérete olyan korlátozott lenne, hogy az sem az árakat nem emelné, sem más versenykorlátozó cselekményt nem végezne.

103 A Bizottság válasza szerint a felperesek érve egyáltalán nem indokolt, és az általuk felvetett kérdést a megtámadott határozat (62)–(74) preambulumbekezdése hosszasan vizsgálta.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

104 Elsőként meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat kifejezetten nem vizsgálja az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás azon képességét, hogy versenytársai terjeszkedését hátráltassa.

105 Ezért azt kell tisztázni, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást azáltal, hogy nem elemezte az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás azon képességét, hogy versenytársai terjeszkedését hátráltassa.

106 E tekintetben az iránymutatás 36. pontjának megfelelően figyelemmel kell lenni arra, hogy néhány tervezett összefonódás jelentősen akadályozhatná a hatékony versenyt azzal, hogy olyan helyzetet teremtene az összefonódással létrejött vállalkozás számára, amelyben képes a versenytársak terjeszkedését megnehezíteni, és ilyen

esetben elképzelhető, hogy a versenytársak nincsenek olyan helyzetben, hogy olyan mértékben korlátozzák az összefonódással létrejött vállalkozást, hogy az ne hozzon a verseny szempontjából hátrányos intézkedéseket. Ilyen helyzet eredhet például a termeléshez szükséges inputok kínálata, a forgalmazási lehetőségek vagy szabadalmak fölötti irányításból, valamint a szóban forgó vállalkozás pénzügyi erejéből.

107 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperesek nem szolgáltatnak semmiféle, az iránymutatás 36. pontjának megfelelő bizonyítékot azon konkrét érvük alátámasztása érdekében, amely szerint az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás olyan helyzetben lesz, amely képessé teszi őt a versenytársak terjeszkedésének megnehezítésére. Jóllehet más összefüggésben azt állítják, hogy előfordulhat, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás méretére, infrastruktúrájára és tapasztalataira tekintettel nagyfokú irányítást vagy befolyást szerez az oleogyanta-beszerzés fölött, és alkuereje jelentősen meg fogja haladni versenytársaiét (lásd lentebb a 148. pontot), a Bizottság – anélkül, hogy ennek a felperesek ellentmondtak volna – előadta, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás a világszintű oleogyanta-termelésnek csak 5–10%-át fogja megvásárolni, ami nem utal jelentős vevői erőre (lásd lentebb a 154. pontot). Ezért a felperesek nem igazolták, hogy a Bizottságnak a jelen ügyben vizsgálnia kellene azt a kérdést, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás képes-e megnehezíteni a versenytársak terjeszkedését.

108 Továbbá a Bizottság – azon kifogásra adott válaszában, amely szerint köteles megjelölni azon vélekedését megalapozó okokat, miszerint az összefonódásban részt vevő felek nem fogják áraikat emelni – helyesen állítja azt, hogy a megtámadott határozat a (62)–(74) preambulumbekezdésben rögzíti azon okokat, amelyek miatt a Bizottság úgy vélte, hogy a versenykorlátok megakadályozzák azt, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás a verseny szempontjából hátrányos intézkedéseket hozzon.

109 E körülmények között nem lehet felróni a Bizottságnak, hogy nem elemezte az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozásnak a versenytársai terjeszkedését megnehezítő képességét. Mivel a felperesek által kifogásolt elemzés hiánya nem csökkenti a Bizottság megállapításának helytállóságát, ezt a kifogást el kell utasítani.

b) A harmadik részről, amely szerint a Bizottság a vitatott összefonódás összehangolt hatásai kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

A felek érvei

110 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság nem vizsgálta megfelelően az összefonódás lehetséges összehangolt hatásait. Nézetük szerint a Bizottság elemzése, amely nagymértékben ugyanazon tényeken alapul, mint amelyekre a Bizottság az összefonódás utáni erőfölényes helyzet létrejöttének tagadása kapcsán hivatkozik, hiányos. Ha a Bizottság tárgyilagosan és kritikusan vizsgálta volna a rendelkezésére álló bizonyítékokat, és követte volna az összehangolt hatások értékelésére vonatkozó iránymutatást, arra a következtetésre jutott volna, hogy az összefonódással létrejött vállalkozás nagyfokú együttes piaci részesedése, a hiteles alternatív szállítók kis száma, a kapacitáskorlátok és a vevői erő hiánya egyrészt a kollektív erőfölény meglétére, másrészt összehangolt hatásokat eredményező piaci helyzetre utalna.

111 Az ügy iránymutatásnak megfelelő értékelése először is annak vizsgálatához vezetne, vajon a piaci szereplők tudják-e kellőképpen ellenőrizni az egyeztetés feltételeinek betartását, másodszor a hiteles elrettentő mechanizmusok fennállásának, harmadszor pedig a harmadik felek reakcióinak, valamint annak vizsgálatához vezetne, hogy a piaci szereplők képesek lennének-e befolyásolni az egyeztetéstől elvárt eredményeket. Még ha figyelembe vesszük is az összes piaci szereplőt, akiket a Bizottság a megtámadott határozatban életképes versenytársként jellemzett, a fenyőgyantapiac koncentrációjának aránya nagyon nagy, mivel a piac 60–90%-a a négy legnagyobb szereplőre jut. A Bizottság korábbi határozatai jelzik, hogy ahol az értékesítések 60%-a vagy ennél nagyobb aránya három vagy több vezető szállítóra jut, ott fennállhat a kollektív erőfölény kockázata.

112 A Bizottság úgy véli, hogy jogosult volt indokolását bizonyos kulcselemekre korlátozni, mert az összehangolt hatások megvalósulása a jelen ügyben valószínűtlen volt. A megtámadott határozat (60) preambulumbekezdése kiemeli, hogy a piac nem homogén – mivel a legtöbb vevő olyan speciális fajtájú fenyőgyantát vásárol, amelyeket néha az ő igényeikhez igazítanak –, hogy a piacon sok a gyártó, hogy a piaci részesedések nem egyenlő arányúak, és hogy az EGT-n kívüli gyártók (például a kínai Arez) növekvő hatása a gyártók között aggályokat eredményez. A Bizottság ezen elemzésében foglaltakat fenntartja, és arra az álláspontra helyezkedik, hogy a homogenitás és az átláthatóság hiánya arra utal, hogy az összehangolás feltételeiben nem könnyű megállapodni, és nehéz a versenytársak magatartását ellenőrizni. Az a puszta tény, hogy korlátozott számú szereplőre együttesen magas piaci részesedés jut, nem elegendő alap a kollektív erőfölény megállapításához.

113 A beavatkozók úgy vélik, hogy valamely összefonódás összehangolt hatásainak elemzésére ugyanazok a tények vonatkoznak, mint a nem összehangolt hatásokéra. Állításuk szerint az összefonódás növelni fogja a piaci részesedések aránytalanságát, ami az iránymutatás és az ítélkezési gyakorlat szerint (a T-102/96. sz., Gencor kontra Bizottság ügyben 1999. március 25-én hozott ítélet [EBHT 1999., II-753. o.] 134. pontja) csökkentené annak valószínűségét, hogy a vállalatok képesek egyeztetni. Továbbá a felpereseknek a vevők által tapasztalt szállítóváltási nehézségekkel, illetve a versenytársak termelésfokozási képtelenségével kapcsolatos kifogásai – amennyiben azok valósnak bizonyulnak – az iránymutatás szerint azt jeleznék, hogy az egyeztetett feltételektől való eltérés szankcionálására a gyártók oldalán sem ösztönzés, sem képesség nincs. Ezért a Bizottságtól nem várható el, hogy az összehangolt hatásokkal kapcsolatban hosszas elemzésekbe bocsátkozzék.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

114 Elsőként emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság négy indokkal támasztotta alá azon megállapítását, mely szerint kicsi az esélye annak, hogy az összefonódást követően összehangolt versenyellenes magatartás kerüljön kifejtésre. Álláspontja szerint

először is a szóban forgó piacot nem jellemzi az értékesített – néha a vásárlók igényéhez igazodó – termékek homogenitása, másodszor a piacon nagyszámú gyártó van jelen, harmadszor a piaci részesedések nagyon különbözőek, negyedszer pedig a piaci vizsgálatban részt vett gyártók mintegy 30%-a hangot adott az EGT-n kívüli gyártók (például a kínai Arez) növekvő befolyásával kapcsolatos aggályainak.

115 Ezért meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást azáltal, hogy nem végezte el az összefonódás összehangolt hatásainak részletesebb elemzését.

116 Elsőként, azzal az állítással kapcsolatban, amely szerint az iránymutatás előírja a piaci szereplők arra vonatkozó képességének vizsgálatát, hogy az egyeztetés feltételeitől eltérő magatartásokat ellenőrizzék, továbbá a hiteles elrettentő mechanizmusok létezésének, valamint a harmadik felek lehetséges reakcióinak vizsgálatát, ki kell emelni, hogy az iránymutatás előírja e tényezők vizsgálatát, nevezetesen a 49–51., az 52–55. és az 56. és 57. pontokban. Az iránymutatás e szakasza azonban a 44–48. pontokban kiemeli az egyeztetés feltételeivel kapcsolatos kölcsönös egyetértés szükségességét is.

117 Először is az iránymutatás 45. és 48. pontja kimondja, hogy a vállalkozások könnyebben állapodhatnak meg az egyeztetés feltételeiben, ha viszonylag szimmetrikusak, különösen a költségstruktúrák, piaci részesedések, kapacitásszintek, és a vertikális integráció szintjeinek vonatkozásában. Az is egyértelmű, hogy minél kevésbé összetett és minél stabilabb a gazdasági környezet, annál könnyebb a vállalkozások számára egyetértésre jutni az egyeztetés feltételeiben. Ezért az egyeztetés például könnyebb kevés vállalkozás, mint sok vállalkozás között. Ugyancsak könnyebb egyetlen homogén termék árát egyeztetni, mint sok differenciált terméket forgalmazó piacon árak százait.

118 Az értékesített termékek homogenitásának hiánya, a piaci gyártók nagy száma és a piaci részesedések aránytalansága tehát azt jelzik, hogy a vállalkozások számára nem könnyű egyetértésre jutni az egyeztetés feltételeiben. Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (60) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a szóban forgó piacot nem jellemzi az értékesített termékek homogenitása, hogy számos gyártó van jelen, és hogy piaci részesedésük nagyon különböző. Ebből következően a Bizottság azt állította elemzése középpontjába, hogy a vállalkozások egyetértésre tudnak-e jutni az egyeztetés feltételeiben, és – jóllehet ennek kifejezett kimondása nélkül – úgy vélte, hogy ezen okok miatt valószínűtlen, hogy a vállalkozások egyetértésre jutnának az egyeztetés feltételeiben.

119 Másodszor, az iránymutatás a 49. pontban kimondja, hogy csak a kellő időben alkalmazott és megfelelő mértékű megtorlás hihető fenyegetése tartja vissza a magatartásukat összehangoló vállalkozásokat az eltérésektől. Ezért a piacoknak kellőképpen átláthatónak kell lenniük ahhoz, hogy az egyeztetésben részt vevő vállalkozások megfelelő mértékben figyelemmel kísérhessék, hogy a többi vállalkozás eltér-e az egyeztetett feltételektől, és így tudják, hogy mikor kell megtorló intézkedéseket alkalmazni. A Bizottság az iránymutatás 50. pontjában úgy véli, hogy a piac átláthatósága gyakran annál nagyobb, minél kisebb a piac aktív résztvevőinek száma, továbbá hogy az átláthatóság foka gyakran függ attól, hogy a piaci ügyletek hogyan valósulnak meg egy meghatározott piacon.

120 Ebből következően a piaci gyártók nagy száma és az értékesített termékek homogenitásának hiánya, különösen ahol azokat a vásárló igényéhez igazítják, az átláthatóság alacsony szintjére, valamint arra utal, hogy nehéz az eltérő magatartás figyelemmel kísérése. Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (60) preambulumbekezdésében a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó piacot nem jellemzi az értékesített termékek homogenitása, és kifejtette, hogy a terméket néha a vevő igényeihez igazítják, továbbá hogy sok gyártó van a piacon.

A Bizottság tehát értékelte a piaci szereplők arra vonatkozó képességét is, hogy az egyeztetett feltételek betartását ellenőrizzék, és – jóllehet ennek kifejezett kimondása nélkül – úgy vélte, hogy ezen okok miatt az eltérés ellenőrzése a jelen ügyben nehéz.

121 Ráadásul a Bizottság a megtámadott határozat (60) preambulumbekezdésében kimondta, hogy a piaci vizsgálatban részt vett gyártóknak mintegy 30%-a fejezte ki az EGT-n kívüli gyártók – mint az Arez – növekvő hatásával kapcsolatos aggályait. A piacra e tekintetben gyakorolt hatásuk még nehezebbé teheti az egyeztetés feltételeivel kapcsolatos egyetértés elérését, valamint az attól való eltérések figyelemmel kísérését.

122 E körülmények között a Bizottság nem vádolható azzal, hogy nem az iránymutatásnak megfelelően járt el, amikor először is úgy vélte, hogy az összefonódás után kevés az esély összehangolt versenyellenes magatartások kifejtésére, másodszor pedig, hogy az elrettentő mechanizmusoknak és a harmadik felek reakcióinak értékelése nem szükséges.

123 Másodszor, azzal az érvvel kapcsolatban, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek együttes piaci részesedése, a hiteles alternatív szállítók hiánya, a kapacitáskorlátok és a vevői erő hiánya kollektív erőfölényre utal, mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy ezek az elemek nem tartoznak azok közé, amelyeket az iránymutatás az összefonódás lehetséges összehangolt hatásainak értékelésével kapcsolatban jelentőséggel bíróként határoz meg.

124 Az iránymutatás szerint különösen a vevői erőt kell figyelembe venni annak értékelésénél, hogy az összefonódásban részt vevő felek vevői kiegyenlítő vevői erőt jelentenek-e; a kapacitáskorlátok létezése csak a nem összehangolt hatások vizsgálatában játszik jelentős szerepet. Mindenesetre a Bizottság a megtámadott határozat (62)–(67) preambulumbekezdésében úgy vélte, hogy a piacon van többletkapacitás, a

(69) preambulumbekezdésben pedig úgy, hogy a vevők jelentős vevői erővel bírnak. Ezeket a szempontokat a második jogalappal összefüggésben vizsgáljuk a felperesek azon kifogásával kapcsolatban, amely szerint a Bizottság e tekintetben hibát követett el az értékelésében (lásd a lenti 162. és azt követő pontokat, valamint a 206. és azt követő pontokat).

125 Továbbá sem az összefonódásban részt vevő felek [40–50]%-os együttes piaci részesedése, sem a hiteles alternatív szállítók állítólagos hiánya nem utal a piac vállalkozásai közötti valószínű egyeztetésre. Ezenfelül már megállapításra került, hogy a felperesek nem igazolták azt, hogy a kisebb szállítók ne jelentenének hiteles alternatívát (lásd a fenti 84. és azt követő pontokat). Az iránymutatás 17. pontjára tekintettel az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás piaci részesedéséből levonható következtetéseket a lenti 135. és azt követő pontokban vizsgáljuk.

126 Harmadszor, ami azt az érvet illeti, amely szerint az, hogy a piac 60% és 90%-a közötti aránya az első négy gyártóra jut, azt jelzi, hogy kollektív erőfölény kockázata állhat fenn, a megtámadott határozat bizalmas változata szerint az összefonódásban részt vevő felek, a Cray Valley és az Arizona együttesen a piac [bizalmas] %-ával rendelkezik, amely a Respollal együtt [bizalmas] %-ra nő. Ezzel kapcsolatban figyelemmel kell lenni arra, hogy míg a kollektív erőfölény kockázatának igazolása érdekében szükséges a jelentős kollektív piaci részesedés fennállásának megállapítása, önmagában a jelentős kollektív piaci részesedés nem elegendő annak bizonyítására, hogy ez a kollektív erőfölény fennáll. Mint azt az iránymutatás kimondja, a piaci feltételeknek kollektív erőfölény kialakulásához kell vezetniük. Az azonban már megállapításra került, hogy a jelen ügyben nem róható fel a Bizottságnak, hogy megsértette volna az iránymutatást azon vélekedésével, amely szerint – tekintettel az egyeztetési feltételekkel kapcsolatos megegyezés és az ilyen egyeztetés figyelemmel kísérésének nehézségeire – az összefonódás után nagyon kicsi esély van az összehangolt versenyellenes magatartás elfogadására (lásd a fenti 115–122. pontokat).

127 Negyedszer, ami azt az érvet illeti, amely szerint a Bizottság korábbi határozatai azt jelzik, hogy ahol az értékesítések 60%-a vagy nagyobb aránya három vagy több vezető beszállítóra jut, fennállhat a kollektív erőfölény kockázata, elsőként ki kell emelni, hogy a felperesek nem hivatkoznak semmiféle konkrét korábbi határozatra, másodszor, a fentiekből kitűnik, hogy a jelentős kollektív piaci részesedés önmagában nem elegendő az ilyen erőfölény fennállásának bizonyításához, hanem a piacnak kell kollektív erőfölény kialakulásához vezetnie, harmadszor pedig, a jelen ügyben nem róható fel a Bizottságnak, hogy megsértette volna az iránymutatást azon vélekedésével, amely szerint az összefonódás után nagyon kicsi esély van az összehangolt versenyellenes magatartás elfogadására (lásd a fenti 115–122. pontokat).

128 Végül a felperesek azon kifogásával kapcsolatban, amely szerint a Bizottságnak az összefonódás lehetséges összehangolt hatásaival kapcsolatos elemzése nagymértékben ugyanazon tényeken alapul, mint amelyekre a Bizottság az összefonódás utáni erőfölényes helyzet létrejöttének tagadása kapcsán hivatkozik, meg kell jegyezni, hogy előfordulhat, hogy ugyanazoknak a tényeknek van jelentősége az összefonódás Bizottság általi lehetséges hatásaival kapcsolatos értékelésnek több különböző szempontjával kapcsolatban, és ezért e tényeknek az elemzés több pontján történő figyelembevétele semmilyen módon nem csökkenti az egyes összefüggések tekintetében fennálló jelentőségüket. A jelen ügyben e tekintetben elegendő azt kiemelni, hogy a fenti 115–122. pontokban foglalt megfontolásokból kitűnik, hogy a Bizottság az összefonódás összehangolt hatásaival kapcsolatos elemzését az elemzés kapcsán jelentőséggel bíró ténykérdésekre alapozta.

129 E körülmények között az Elsőfokú Bíróságnak azt kell megállapítania, hogy a felperesek nem bizonyították azon állításukat, amely szerint a Bizottság megsértette volna az iránymutatást azáltal, hogy az összefonódás bármely összehangolt hatását nem elemezte alaposabban. Következésképpen a jogalap e részét el kell utasítani.

c) Az első részről, amely szerint a Bizottság a piaci részesedések és a koncentrációszintek kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el

A felek érvei

130 A felperesek arra hivatkoznak, hogy míg a Bizottság helyesen jutott arra a következtetésre, amely szerint az ügylet eredményeképpen olyan összefonódott entitás jönne létre, amely a fenyőgyantapiac első és második szereplőjéből állna, és nagyon magas, 40 és 50% közötti kollektív piaci részesedéssel rendelkezne, ami erőfölényt jelez (a fenti 55. pontban hivatkozott Babyliss kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 329. pontja), míg a harmadik és negyedik szereplő egyenként csak 10 és 20% közötti aránnyal rendelkezne, a Bizottság mindazonáltal nem a saját iránymutatásának megfelelő, helyes következtetést vonta le ebből (16–21. pontok). A Bizottság szintén nem vizsgálta a koncentrációszinteket az érintett piacon, annak ellenére, hogy azok a piacon fennálló versenyhelyzet értékes mutatóját jelentik. A jelen ügyben e tényező megfelelő vizsgálata feltárta volna azt, hogy a koncentrációszintek összefonódás által előidézett változása valós aggályokra ad okot.

131 A Bizottság válaszában kifejti, hogy az iránymutatás 17. pontja szerint önmagukban csak a nagyon nagy – 50%-os vagy még nagyobb – piaci részesedések bizonyíthatják a piaci erőfölény meglétét. Továbbá az iránymutatás 21. pontja nem tartalmaz olyan vélelmet, amely szerint az e jelzésértékű küszöbértékek feletti koncentrációszintek versenyjogi aggályokat vetnének fel. Ezért a koncentrációszintek vizsgálata nem szükséges ott, ahol egyéb, az adott ügyre jellemző indokai vannak azon következtetés levonásának, amely szerint ilyen komoly kétségek nem állnak fenn.

132 A beavatkozók előadása szerint a piaci részesedések és a koncentrációszintek a Bizottság elemzésének csak kiindulópontját jelentik. Ezenfelül a fenti 55. pontban hivatkozott, Babyliss kontra Bizottság ügyben nem az volt a kérdés, hogy a Bizottságnak azt kellett volna-e vélelmeznie, hogy a 40%-ot meghaladó piaci részesedés

valószínűleg erőfölényt eredményez. Továbbá az Elsőfokú Bíróság a T-290/94. sz., Kaysersberg kontra Bizottság ügyben 1997. november 27-én hozott ítélet (EBHT 1997., II-2137. o.) 179. pontjában kimondta, hogy a 43,2%-os piaci részesedés nem elegendő erőfölény kialakulásához ott, ahol a következő két legnagyobb versenytárs piaci részesedése 24,5%, illetve 13,4%.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

133 Elsőként meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (51)–(53) preambulumbekezdésében több szállító piaci részesedését meghatározta, de e piaci részesedéseket nem az iránymutatás 17. pontjában meghatározott szempontok szerint értékelte, és nem alkalmazta a Herfindahl-Hirschman-féle indexet (a továbbiakban: HHI) sem az iránymutatás 19–21. pontjában meghatározott küszöbértékekkel való összehasonlításhoz.

134 Ezért meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság megsértette-e az iránymutatást azáltal, hogy a megtámadott határozatban nem elemezte egyrészt sem a piaci részesedéseket az iránymutatás 17. pontjában meghatározott szempontok szerint, másrészt sem a koncentrációszinteket.

135 Mindenekelőtt a piaci részesedésekkel kapcsolatban figyelemmel kell lenni arra, hogy az iránymutatás 17. pontja szerint önmagukban csak a nagyon nagy –50 %-os vagy még nagyobb – piaci részesedések bizonyíthatják a piaci erőfölény meglétét. Az iránymutatás ugyanezen pontja szerint kisebb piaci részesedés esetén az ügylet olyan tényezőkre való tekintettel vethet fel versenyjogi aggályokat, mint a versenytársak piaci ereje és száma, kapacitáskorlátok léte, vagy hogy az összefonódásban részt vevő felek termékei milyen mértékben minősülnek egymás közeli helyettesítőinek. Ebből következően a jelen ügyben a piaci részesedések elemzése önmagában nem igazolta volna az erőfölény meglétét, mivel az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás a piacnak csak [40–50]%-ával rendelkezett. Ezért az iránymutatás

17. pontjában meghatározott egyéb tényezők elemzése szükséges annak megállapításához, hogy összességében bizonyított-e az erőfölényes helyzet. Azonban a jogalap második és harmadik részének vizsgálatából az következik, hogy az iránymutatás 17. pontjában meghatározott – és a felperesek állítása szerint a jelen ügyben fennálló – egyéb tényezők sem jelzik azt, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás erőfölényben lenne.

136 A fenti 55. pontban hivatkozott Babyliss kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 329. pontjára való hivatkozással kapcsolatban megjegyzendő, hogy – mint azt a beavatkozók kiemelik – abban az ügyben nem az volt a kérdés, hogy a 40%-ot meghaladó piaci részesedés valószínűleg erőfölényhez vezet-e, hanem az, hogy a Bizottság – miután az adott ügyben megállapította e küszöbértéket – az egyéb tényezőket megfelelően értékelte-e. Továbbá a beavatkozók helyesen mutatnak rá arra, hogy egy másik ügyből kitűnik, a 43,2%-os piaci részesedés nem elegendő az erőfölény kialakulásához (a fenti 132. pontban hivatkozott Kaysersberg kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 179. pontja). Ebből következően az erőfölényes helyzet fennállását eseti alapon kell értékelni, figyelemmel a konkrét ügy körülményeire, valamint arra, hogy a Bizottságnak a fenti 55. pontban hivatkozott Babyliss kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 329. pontjában szereplő összefonódás konkrét körülményeivel kapcsolatos megállapításai a jelen ügyben nem alkalmazhatók.

137 Másodszor, a koncentrációszintekkel kapcsolatban ki kell emelni, hogy az iránymutatás 19–21. pontja lényegében azokat a HHI küszöbértékeket határozza meg, amelyek alatt valószínűtlen, hogy valamely összefonódás versenyjogi aggályokat vetne fel. Tehát a Bizottság különösen úgy véli, hogy az összefonódásnak – különleges körülményeket kivéve – nem várhatóak horizontális versenyjogi aggályai olyan piac esetén, amelyben az összefonódás utáni HHI értéke 1000 és 2000 között, a delta értéke pedig 250 alatt van, vagy ha az összefonódás utáni HHI értéke meghaladja a 2000-t, a delta értéke viszont 150 alatt marad. Az iránymutatás 16. pontja szerint a HHI kiszámítása a piacon jelen lévő összes vállalkozás egyedi piaci részesedései négyzetének összeadásával történik.

138 A jelen ügyben először is ki kell emelni, hogy a felperesek nem részletezték a HHI értéksávokkal kapcsolatos érvüket, jóllehet a Bizottság ellenkérelmének előterjesztését követően rögtön megismerték a megtámadott határozatban alkalmazott piaci részesedések pontos értékét. Azonban az ezen adatok alapján kiszámított HHI az összefonódás előtti mintegy [bizalmas]-ról az összefonódás után bizonyítottan mintegy [bizalmas]-ra növekszik, ami mintegy [bizalmas] deltát jelent. Ezek az értékek jelzik, hogy az összefonódás piacra gyakorolt hatásai meghaladják azokat a HHI küszöbértékeket, amelyek alatt az összefonódás elviekben nem vet fel versenyjogi aggályokat. Azonban az iránymutatás 21. pontjának második mondata kimondja, hogy e küszöbértékek önmagukban nem vezetnek sem az ilyen aggályok létének, sem hiányának vélelmezéséhez. Meg kell azonban jegyezni, hogy minél nagyobb mértékű e küszöbértékek túllépése, a HHI értékek annál inkább jelzik a versenyjogi aggályokat.

139 Ebből következően az összefonódás utáni HHI érték a jelen ügyben nem jelzi egyértelműen versenyjogi problémák fennállását, mivel az jelentősen nem haladja meg a 2000-es HHI küszöbértéket. A megfelelő HHI küszöbértéket valójában csak a delta haladja meg jelentősen. Azonban csak ez az érték jelez valószínű versenyproblémákat, míg sem a piaci részesedések, sem az ezen érv második és harmadik részének összefüggésében vizsgált tényezők nem jeleznek ilyeneket. E körülmények között nem róható fel a Bizottságnak, hogy figyelmen kívül hagyta az iránymutatást, amikor úgy vélte, hogy a koncentrációszinteket nem szükséges a megtámadott határozatban értékelni.

140 Végül ki kell emelni, hogy az iránymutatás 14. pontja szerint a piaci részesedések és a koncentrációszintek hasznos kiinduló jelzést adnak a piaci struktúrára, valamint az összefonódásban részt vevő felek jelentőségére nézve, ez azonban nem jelenti azt, hogy a Bizottságnak e tényezőket minden határozatban értékelnie kellene.

141 A fentiekből kitűnik, hogy nem lehet felróni a Bizottságnak, hogy a megtámadott határozatban nem elemezte a koncentrációszinteket és a piaci részesedéseket az iránymutatás 17. pontjában rögzített feltételekkel kapcsolatban. Mivel ezen elemzés hiánya nem csökkenti a Bizottság megállapításainak helytállóságát, ezt a részt el kell utasítani.

142 Az előzőekből következik, hogy az első jogalapot el kell utasítani.

3. *A második, ténybeli és értékelési hibákkal kapcsolatos jogalapról*

143 A második jogalap négy részre osztható, amelyekben a felperesek azt állítják, hogy a Bizottságnak az összefonódás nem összehangolt hatásaira vonatkozó elemzése hibás, először is a tintagyártáshoz használt fenyőgyanták piacán meglévő szabad kapacitásokkal, másodszor a vevők által megvalósítható vertikális integráció természetével és terjedelmével, harmadszor az alapanyagárak jelentős emelkedésének hatásával, negyedszer pedig a vevők állítólagos kiegyenlítő vevői erejével kapcsolatban. A jelen jogalap keretében vizsgált érvelés első és negyedik részében előterjesztett érveikkel összefüggésben a felperesek a Bizottság megállapításainak elégtelen indokolását is sérelmezik, amit a lenti 218. és az azt követő pontokban vizsgálunk.

a) A piaci szabad kapacitások értékelésével kapcsolatos hibákra vonatkozó első részről

A felek érvei

144 A felperesek úgy vélik, hogy a Bizottság által az összefonódásban részt vevő felek versenytársainak szabad kapacitásával kapcsolatban végzett értékelés indokolása

nem elégséges, és az nyilvánvaló értékelési hibákat tartalmaz, mert a Bizottság nem vizsgálta a fenyőgyanták előállításához szükséges alapanyagok rendelkezésre állását. E rendelkezésre állás fontosságát tükrözi az iránymutatás 71. pontjának b) alpontja és a Bizottság korábbi határozatai. Az alapanyaghiányok megakadályozzák a versenytársakat termelésük fokozásában, valamint korlátozzák a piacra való belépést és a piaci terjeszkedést.

145 A felperesek szerint korábbi határozataiban a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy komoly versenyjogi aggályokat vethet fel a rendelkezésre álló kapacitás hiánya vagy a megfelelő versenytársak elégtelen száma, és azt vizsgálta, hogy a versenytársak rendelkeztek-e elegendő tartalékkapacitással az értékesítések jelentős mértékű fedezéséhez, továbbá hogy ezt a kapacitást rendelkezésre tudnák-e bocsátani, és hogy a lehetséges versenytársak hozzájárulhatnak-e a tartalékkapacitás rendelkezésre bocsátásához (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2005. május 3-i 2006/171/EK bizottsági határozat [ügyszám: COMP/M.3178 – Bertelsmann/Springer/JV-ügy], HL 2006. L 61., 17. o.; a továbbiakban: Bertelsmann/Springer/JV-ügy). A Bizottság részletes vizsgálatot folytatott le az alternatív szállítók alapanyagokhoz való hozzáférésével kapcsolatban, amely az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozással szembeni versenyképességhez szükséges; ennek során hangsúlyozta és közelebbről vizsgálta a szükséges forrásokhoz való hozzájutás szükségességét (Bertelsmann/Springer/JV-ügy), az alapanyagokhoz való könnyű hozzájutást (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2006. március 29-i bizottsági határozat [ügyszám: COMP/M.3975 – Cargill/Degussa Food Ingredients-ügy]; a továbbiakban: Cargill/DFI-ügy), az alapvető inputokhoz való hozzájutást (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetetlennek nyilvánító, 1995. július 19-i 96/177/EK bizottsági határozat [ügyszám: IV/M.490 – Nordic Satellite Distribution-ügy] HL 1995. L 53., 20. o.; a továbbiakban: Nordic Satellite Distribution-ügy), a megnövelt szállítmányok rendelkezésre állását (az összefonódás-ellenőrzési rendelet alapján lefolytatott eljárással kapcsolatos, 1999. március 9-i 2000/42/EK bizottsági határozat [ügyszám: IV/M.1313 – Danish Crown/Vestjyske Slagterier-ügy], HL 1999. L 20., 1. o.; a továbbiakban: Danish Crown/Vestjyske Slagterier-ügy), továbbá egyéb szempontokat, mint például a földrajzi elhelyezkedés, a rendelkezésre álló infrastruktúra, szállítási költségek, működési költségek, politikai stabilitás, az üzemek terjeszkedésére rendelkezésre álló földek, valamint a rendelkezésre álló szállítmányok korlátozott jellege (a fenti 80. pontban hivatkozott Alcoa/Reynolds-ügyben hozott határozat).

146 A felperesek szerint a megtámadott határozatban a Bizottság nem követte korábbi határozatait, a felperesek által szolgáltatott bizonyítékokat pedig – indokolás nélkül – nem vette figyelembe, tévesen értelmezte, vagy elutasította. A felperesek a Bizottságnak előadták, hogy a fenyőgyanták piacán a kapacitás korlátozott, hogy minden évben jelentős erőfeszítéseket tesznek a nyomdaiparban használt tintáikhoz szükséges szállítmányok biztosítása érdekében, és hogy a szállítóktól nehéz beszerezni a szükséges mennyiségi kötelezettségvállalást, tekintettel gyártási kapacitásuk csökkenésére. Előadták továbbá, hogy a kapacitás az egyetlen jelentős feltétele a szállítási szerződés odaítélésének, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozást kénytelenek lennének szállítóik közé felvenni, mivel a többi szállító nem tudná biztosítani a szükséges mennyiséget, hogy az alapanyagok rendelkezésre állásának hiánya a piacra lépés jelentős akadálya, hogy az alapanyagok rendelkezésre állásának hiánya miatt a közelmúltban komoly beszerzési problémák merültek fel, és hogy az alapanyagok hiánya miatt az egyik versenytárs szállítónak le kellett állítania bizonyos fenyőgyanták gyártását.

147 Jóllehet a Bizottság a megtámadott határozatban figyelembe vette a Sunnak a szállítási hiányok konkrét példáit tartalmazó, kiegészítő beadványát, a felperesek álláspontja szerint abból nem a helyes következtetést vonta le, mert e hiányokat a műszaki karbantartásnak tulajdonította, nem pedig a gyártási kapacitás teljes piacon fennálló, általános hiányának. A Bizottság ezen információt azt követően sem vizsgálta meg újra, hogy azt megtárgyalta az összefonódásban részt vevő felekkel, és arra sem adott magyarázatot, hogy valamely szállítónál felmerült elszigetelt műszaki probléma hogyan vezethet ahhoz, hogy az adott szállító teljes mértékben megtagadja az adott vevőnek történő szállítást, amikor a Bizottság saját álláspontja szerint az összes szállító többletkapacitással rendelkezik. A felperesek szerint az sem világos, hogy a Bizottság hogyan juthatott arra a következtetésre, amely szerint „[ú]gy tűnik, hogy a szóban forgó vevő tudott alternatív ellátási forrást találni, ami enyhítette e váratlan hiány hatásait”. Ilyen információ nem került a Bizottsághoz előterjesztésre, és az nem is hívta fel a Sunt e megállapítás megerősítésére.

148 A felperesek hivatkoznak továbbá a közigazgatási eljárás során benyújtott levelekre, amelyek azt mutatják, hogy a Hexionnak magának is meg kellett küzdenie gyártási kapacitási nehézségekkel, mert nem tudta visszaigazolni az igényelt mennyiségeket, és sorsolnia kellett vevői között. Azt is állítják, hogy előfordulhat, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás – az alapanyaghiány miatt – méretére, infrastruktúrájára és tapasztalataira tekintettel nagyfokú irányítást vagy befolyást szerez az oleogyanta-beszerzés fölött, és hogy ez tovább nehezíti azon kisebb szállítók helyzetét, akik nem tudják elérni a Hexion és az Akzo méretét és erejét. A versenytárs vállalatok bármely feltételezett terjeszkedése szükségszerűen nehezebb, ha nem lehetetlen lesz. A Bizottság azonban nem vizsgálta, hogy a Hexion és az Akzo oleogyanta-gyártókkal szembeni, együttes alkupozíciója várhatóan jelentősen meghaladja versenytársaikét, és hogy ez milyen hatással lenne a piacra.

149 A felperesek előadása szerint három internetes dokumentum tanúskodik az elmúlt néhány hónap alapanyaghiányáról, valamint a felpereseknek az ipar dinamikájával kapcsolatos becsléséről. Nézetük szerint az *Ink World Magazine* által a közelmúltban közzétett, gyantákról szóló jelentésben a Hexion egyik gyantatermék-menedzsere azt állította, hogy a gyantaipart jelenleg érintő egyetlen és legfontosabb nehézség a legfontosabb anyagok rendelkezésre állásának hullámzása, az ehhez kapcsolódó költségnövekedés, valamint az, hogy a Hexion nézőpontjából a költségnövekedés, továbbá a tallolaj- és az oleogyanta hiánya kritikus kérdések. A Megara és a Resinall 2006. augusztus 2-i közös nyilatkozata a felperesek szerint hasonlóképpen megerősíti azt, hogy a beszerzési helyzet nagyon súlyos, mivel állításuk szerint ebben az évben az iparnak korábban példa nélküli kihívásokkal, köztük alapanyaghiánnyal és költségnövekedéssel kellett szembenéznie, továbbá – mivel közeledik az év legforgalmasabb időszaka – a legutóbbi fejlemények alapján a szállítások további akadozása várható, ezért a Resinall további értesítésig nem fogad új vevőket illetve köt új üzleteket, és minden erőfeszítést megtesz a kvótarendszer szükségességének elkerülése érdekében. Végül a DRT weboldala a felperesek szerint rávilágít arra, hogy az alapanyagokkal kapcsolatban Kínából kapott legutóbbi hírek azt mutatják, hogy a helyzet továbbra is nagyon súlyos.

150 A felperesek előadják továbbá, hogy míg a „Gyantajelentés”, valamint a Megara és a Resinall nyilatkozata 2006. május 29-ig nem volt elérhető, meglepő, hogy a Bizottság a megtámadott határozat elfogadása előtt nem észlelte alapanyaghiány jeleit. Míg a megtámadott határozat szerint a Megara és a DRT szabad kapacitása (a gyártási kapacitásának 50%-át kitevő) 5 000 tonna, illetve (a gyártási kapacitásának mintegy 6%-át kitevő) 1000 tonna, a Megara bejelentette, hogy attól tart, még a fennálló kötelezettségeit sem fogja tudni teljesíteni. Sőt, a felperesek szerint a DRT is komoly ellátási problémákkal küzd.

151 A felperesek vitatják a Bizottságnak a kapacitásmérésre alkalmazott módszerét is. Jóllehet a Bizottság elismeri, hogy a kereslet szezonális, ami a kapacitáskorlátok miatt ellátási problémákat eredményez, azt nem ismeri el, hogy valamely többletkapacitásokkal jellemzett iparágnak ezt a többletkapacitást arra kellene tudnia felhasználni, hogy a vevők megrendeléseit az erős kereslet időszakaiban teljesítsék.

152 A felperesek arra a következtetésre jutnak, hogy a Bizottság rendelkezésére állott adatok nem támasztják alá a Bizottság azon következtetését, amely szerint „a vevők többsége elismerte, hogy a piacon van többletkapacitás”. Álláspontjuk szerint tévesek a Bizottság azon megállapításai, amelyek szerint „hét vevő közül öt azt jelezte, hogy a piacon a kapacitás nem korlátozott, és van többletkapacitás”, továbbá hogy „további két vevő nem foglalt állást”, mivel a felperesek mindannyian azt állították, hogy a piacon a kapacitás korlátozott.

153 A Bizottság először is megjegyzi, hogy a felperesek nem vitatják azt, hogy az összefonódásban részt vevő felek versenytársainak volt többletkapacitása, amely a teljes piaci termelés legalább 19,5%-ának felel meg, és 41%-nak, ha figyelembe vesszük azon gyártók becsült piaci részesedését, akik nem válaszoltak erre a kérdésre.

154 Másodszor, a Bizottság előadja, hogy a felperesek érvelése fogalmilag hibás, mert valamely piac alapanyaghiánya az összes szállítót ugyanúgy érintheti. Versenyellenes hatások csak akkor következnének be, ha az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás kedvezőbb feltételekkel tudna hozzájutni az alapanyagokhoz, ezáltal korlátozni tudná versenytársai hozzáférését ezen inputokhoz. A felperesek azonban nem állítják ezt, és nincs ilyen hatásra utaló jel sem. Valójában a Bizottság által az internetről letöltött egyik dokumentumból kitűnik, hogy a fenyőgyantáknak csak 25%-ából gyártanak tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt gyantákat. Következésképpen az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás – tekintettel a fenyőgyanták terén fennálló [20–30]%-os világméretű piaci részesedésére (a megtámadott határozat (53) preambulumbekezdése) – a világszerte előállított fenyőgyantáknak várhatóan csak 5–10%-át fogja megvásárolni, ami nem utal jelentős vevői erőre.

155 Harmadszor, a Bizottság szerint a piaci vizsgálat nem utalt arra, hogy az alapanyaghiány akadályozná a termelés fokozását. Jóllehet a Bizottság konkrétan nem kérdezte meg az összefonódásban részt vevő felek versenytársaitól, hogy bizonyos fenyőgyantákból hiánnyal szembesülnek-e, a Bizottság úgy véli, hogy ezt az információt megemlítették volna a versenytársak kérdőívének 39. és 40. kérdésére adott válaszukban, ha úgy vélték volna, hogy e hiányok a gyantagyártás jelentős korlátját képezik. Azonban nem ez a helyzet. A Bizottság azt állítja továbbá, hogy az egyetlen vevő, aki a közigazgatási eljárás során az alapanyaghiány problémáját említette, a Siegwerk volt. A közigazgatási eljárás során a Flint és a Sun sem említett olyan problémát, amelyet most az összefonódás értékelésével kapcsolatos kulcselemnek tekintenének. Továbbá a Bizottsághoz [bizalmas] vonatkozóan benyújtott információ műszaki jellegű problémákra, illetve az üzemekkel kapcsolatos karbantartási intézkedésekre utal. Az információ nem tartalmaz alapanyaghiányokra való hivatkozást.

156 Negyedszer, a felperesek által hivatkozott publikációkkal kapcsolatban a Bizottság emlékeztet arra, hogy a kifogásolt intézkedés jogellenességét a szóban forgó intézkedés elfogadásának napján fennállott ténybeli és jogi helyzet alapján kell értékelni.

Álláspontja szerint továbbá e dokumentumok alapos vizsgálata azt mutatja, hogy egyikük sem tartalmaz olyan alapanyaghiányra való utalást, amely megakadályozta volna a fenyőgyantagyártás fokozását.

157 Ötödször, korábbi határozataival kapcsolatban a Bizottság azzal érvel, hogy azon ügyek tényállása jelen ügyétől nagyban eltért, ezért e határozatok a jelen ügyben nem alkalmazhatók.

158 Végül a Bizottság megjegyzi, hogy a vevők kérdőívének 35. és 39. kérdésére adott válaszában a Siegwerk azt nyilatkozta, hogy „van némi többletkapacitás a piacon”.

159 A beavatkozók azt állítják, hogy a gyantaárak az összefonódás idején nagymértékben emelkedtek a szállításoknak a kereslethez viszonyított átmeneti visszaesése miatt, mely utóbbinak együttesen a szűkös kiinduló készletek, az oleogyanta begyűjtését késleltető rossz időjárás, valamint a spekuláció voltak az okai, a fenyőgyanta azonban piaci áron beszerezhető volt, és az árak később csökkentek. A Sunnal a megtámadott határozat elfogadását követően tartott találkozóra utalva a beavatkozók előadják, hogy a felperesek erről már a keresetük benyújtásakor is tudtak.

160 A felperesek által hivatkozott két publikációval kapcsolatban a beavatkozók fenntartják, hogy az ezekben szereplő nyilatkozatok irrelevánsak, mivel azok nem az európai fenyőgyantagyártásra vonatkoznak. A harmadik felperes állítása szerint az Arez Kínában a gyantagyártási kapacitás kétszeresére növelésének céljával kezdte meg a gyártást, ez pedig azt jelenti, hogy a vállalat feltételezte, hozzájut a szükséges

alapanyagokhoz. Továbbá ezek a publikációk – a Megara és a Resinall közötti gyártási és kereskedelmi megállapodással együtt – új piacra lépés példái, ami azt mutatja, hogy a belépés és terjeszkedés korlátai alacsonyak voltak.

161 Végül semmiféle tény nem támasztja alá azt az állítást, amely szerint az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás kedvező feltételekkel juthatna hozzá az alapanyagokhoz. Ezzel szemben a 2006. április 7-i találkozón a Sun kifejezte azzal kapcsolatos aggályait, hogy a Hexion – néhány versenytársával ellentétben – nem integrálódott vertikálisan a fenyőgyanta-ágazatba.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

162 E jogalap első részével a felperesek lényegében két kifogást terjesztenek elő, az első szerint a Bizottság hibát követett el, amikor azt állapította meg, hogy van többletkapacitás a piacon, a második szerint pedig hibát követett el, amikor a megtámadott határozatban nem vizsgálta sem a fenyőgyanták előállításához szükséges alapanyagok rendelkezésre állását, sem az állítólagos alapanyaghiányoknak a kapacitások hasznosítására gyakorolt hatását.

– A piacon meglévő kapacitással kapcsolatos hibákra hivatkozó első kifogásról

163 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (63)–(67) preambulumbekezdésében úgy vélte, hogy a piacon van többletkapacitás.

164 Az Elsőfokú Bíróságnak ezért azt kell vizsgálnia, hogy a Bizottság követett-e el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor úgy vélte, hogy van többletkapacitás a piacon.

165 Az állítólagos általános és szezonális nyomásokkal kapcsolatban először is kitűnik a közigazgatási iratokból a felperesek azon nyilatkozata, amely szerint a piacon vannak gyártási kapacitásra kiható korlátozások, a szállítók kapacitása várhatóan csökkenni fog, a Sun minden évben nagy erőfeszítéseket tesz a számára szükséges szállítmányoknak – különösen a szezonálisan magas kereslettel járó, szeptembertől decemberig tartó időszakra történő – biztosítása érdekében, és a gyártási kapacitás nem elegendő (a Flint válasza a vevők kérdőívének 40. kérdésére, és a Sun válasza ugyanezen kérdőív 39. kérdésére). Ezenfelül kiegészítő észrevételeiben a Sun úgy nyilatkozott, hogy [bizalmas].

166 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (62)–(65) preambulumbekezdése elsősorban az összefonódásban részt vevő felek versenytársai által szolgáltatott információkon alapul, amely szerint a teljes termelés legalább 19,5%-ának megfelelő gyártási tartalékkapacitás van a piacon, ami a becslések szerint 41%-ot is elérhet (lásd a fenti 25. pontot). A megtámadott határozat (65) preambulumbekezdése szerint a kérdőívre választ adó hét vevő közül öt elismerte, hogy többletkapacitás van a piacon. Azzal kapcsolatban, hogy a felperesek ezt vitatják, a Bizottság helyesen hivatkozik a Siegwerk által a vevők kérdőívének 35. és 39. kérdésére adott válaszokra, amelyben elismeri, hogy van többletkapacitás. Az aktából tehát kitűnik, hogy a közigazgatási eljárás során csak a Flint és a Sun nyilatkozott egyértelműen úgy, hogy a kapacitás korlátozott. Az is egyértelmű a Sun további észrevételeiből és [bizalmas] válaszából, hogy [bizalmas]. Ezek valójában azt bizonyítják, hogy [*bizalmas*].

167 A Sun által benyújtott elektronikus levelekből az is kitűnik továbbá, hogy [*bizalmas*]. Ezért a Bizottság nem volt köteles további magyarázatot adni arra vonatkozóan, hogy hogyan [bizalmas], sem arra, hogy a Sunt felhívja ezzel kapcsolatos megállapításainak megerősítésére. Továbbá, mivel az információ szerint [*bizalmas*], az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nem volt köteles a Sunt felhívni e szempont megerősítésére.

168 E körülmények között az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nem volt köteles további megerősítést kérni a megtámadott határozat (67) preambulumbekezdésében rögzített megállapításokkal kapcsolatban, és nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor úgy vélte, hogy van többletkapacitás a piacon.

169 Másodszor, a felperesek versenytársai által tapasztalt állítólagos kapacitáskorlátokkal kapcsolatban a Flint előadta, hogy a többi szállítónak nem volt elegendő szabad kapacitása, továbbá nagyon nehéz volt megszerezni azokat a mennyiségi kötelezettségvállalásokat, amelyekre a szállítóktól szükségük volt, ezenfelül a szállítási szerződések megkötésekor a kapacitás a leginkább figyelembe veendő ismérv, és a Flint kénytelen az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozást felvenni szállítói közé, mivel a többi szállító nem tudja ellátni a szükséges mennyiséggel (a vevők kérdőívének 12., 40., 43. és 45. kérdésére adott válaszok). A Sun úgy nyilatkozott továbbá, hogy jelenleg az összes fenyőgyantagyártó a tintaiparnak szállít, és ebből következően nincs az iparágban alternatív beszállító, a szállítási szerződések megkötésének egyik szempontja az igényelt mennyiség, továbbá jelenleg egyik szállító sem képes igényeit kielégíteni, és az összes nagy fenyőgyanta-vásárló összetett beszerzési stratégiát folytat (a vevők kérdőívének 12., 42. és 44. kérdésére adott válaszok). Végül a Siegwerk úgy nyilatkozott, hogy az Európában letelepedett szállítóknak nincs alternatívájuk (a vevők kérdőívének 12. kérdésére adott válasz).

170 Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a jelen ügyben az egyetlen releváns kérdés az, hogy a rendelkezésre álló kapacitás megengedi-e az összefonódásban részt vevő felek vevői számára az összefonódásban részt vevő felek által idáig nyújtott megrendeléseknek más létező szállítókra vagy lehetséges új belépőkre történő áttételét. A vevők kérdőívére adott, az előző pontban hivatkozott válaszokból kitűnik, hogy a közigazgatási eljárás során csak a Flint nyilatkozott határozottan az összefonódásban részt vevő felek versenytársaitól elérhető mennyiségekkel kapcsolatos problémák fennállásáról. Ami azonban a „vonatkozó mennyiségekkel" kapcsolatos beszállítási kötelezettségvállalások szállítóktól való beszerzésének nehézségeit illeti, a Flint azt is nyilatkozta, hogy e kötelezettségvállalások beszerezhetők, ha a vevő kész kifizetni az árat („Ha fizetünk, megkapjuk!", válasz a vevők kérdőívének 40. kérdésére). Úgy tűnik tehát, hogy az állítólagos nehézségek inkább a szállítók által a kereslet függvényében meghatározott árszínvonalhoz kapcsolódnak, mint a kapacitáshiányokhoz.

171 Továbbá az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenyellenes magatartásának visszaszorítása érdekében nem szükséges, hogy annak valamennyi vevője képes legyen az összes megrendelésüket más szállítókra áttenni. Valójában a felperesek arra vonatkozó lehetősége, hogy megrendeléseik jelentős részét áttehetik alternatív szállítókra, tekinthető olyan fenyegetésnek, amely elég jelentős veszteségeket okozhat az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás számára ahhoz, hogy ez visszatartsa őt az ilyen stratégia folytatásától. A jelen ügyben a közigazgatási eljárás során a Sun által hivatkozott összetett beszerzési stratégiából egyértelmű, hogy a vevők számos gyártót megpróbálnak felvenni beszállítóik közé. Az Arizona, a Cray Valley és a Respol piaci részesedéséből, valamint gyártási kapacitásukból és jelentős többletkapacitásukból – amelyeket a megtámadott határozat (51), illetve (62)–(64) preambulumbekezdése határoz meg, és amelyeket a felperesek nem vitattak – kitűnik, hogy ezek a szállítók képesek azon nagy mennyiségek beszállítására, amelyekre a felpereseknek szükségük lehet. Azt is ki kell emelni, hogy a kisebb szállítók együttes piaci részesedése 21% körül van, és jelentős többletkapacitással rendelkeznek. Ezért az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor a megtámadott határozat (68) és

(71) preambulumbekezdésében úgy vélte, hogy a többi piaci gyártó rendelkezik azzal a kapacitással, amellyel ellensúlyozni tudják a versenyellenes magatartást, és el tudják látni az összefonódásban részt vevő felek nagyobb vevőit.

172 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a közigazgatási eljárás során csak a Flint és a Sun nyilatkozott kapacitáskorlátok fennállásáról, míg a többi vevő – köztük a Siegwerk, valamint az összefonódásban részt vevő felek összes versenytársa – elismerte, hogy van többletkapacitás. Ezen okok miatt az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor megállapította, hogy a felperesek versenytársai nem álltak olyan kapacitáskorlátok alatt, amely képes lett volna annak megakadályozására, hogy e vevők megrendeléseik igen jelentős részét alternatív szállítókra telepítsék át.

173 A fentiekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság jogosan jutott arra az álláspontra, amely szerint van többletkapacitás a piacon. Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

– Az alapanyagok rendelkezésre állásával kapcsolatos hibákra hivatkozó, második kifogásról

174 Előzetesen az Elsőfokú Bíróság megjegyzi, hogy a megtámadott határozat (67) preambulumbekezdésében a Bizottság megállapította, hogy az összefonódást megelőző években emelkedett a fenyőgyanták előállításához nélkülözhetetlen alapanyagok – a nyersolaj, az oleogyanta és tallolajgyanta – ára; a fenyőgyanta tonnánkénti ára a 2004 januári 500 USD összegről a megtámadott határozat elfogadásának idejére mintegy 1250 USD összegre emelkedett.

175 Ezért meg kell állapítani, hogy a Bizottság követett-e el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor a megtámadott határozatban nem vizsgálta sem a fenyőgyanták előállításához szükséges alapanyagok rendelkezésre állását, sem az állítólagos alapanyaghiányoknak a kapacitások hasznosítására gyakorolt hatását.

176 Mindenekelőtt, ami az alapanyaghiányok fennállásával kapcsolatos megállapításokat illeti, ki kell emelni, hogy a vevők kérdőívének 36. és 39. kérdésére adott válaszában a Siegwerk úgy nyilatkozott, hogy a magas árak és az alapanyagok rendelkezésre állása jelenleg a piacra jutás jelentős akadályai, és hogy a közelmúltban az alapanyagok hiánya miatt komoly beszerzési problémák adódtak. A vevők kérdőívének 15. kérdésére adott válaszában a Siegwerk is úgy nyilatkozott, hogy 2006 februárjában az Arizona leállította felé a módosított fenolgyanták többségének szállítását, mert két lényeges alapanyag, a nyersolaj és a tallolajgyanta, valamint az oleogyanta tartós hiánya miatt megszakította a termelést. Továbbá az Elsőfokú Bíróság már emlékeztetett arra, hogy a megtámadott határozat (67) preambulumbekezdése az alapanyagok árának a megtámadott határozat elfogadását megelőző években végbement jelentős növekedésre utal. Végül a beavatkozók elismerik, hogy több különböző tényező miatt a szállításban a kereslethez viszonyított átmeneti visszaesés következett be.

177 Azonban a Bizottság helyesen mutat rá, hogy a tíz vevő közül csak a Siegwerk utalt az alapanyagok rendelkezésre állásából eredő problémákra a vevők kérdőívére adott válaszában. Egyetlen másik vevő, még a Flint és a Sun sem állította azt a közigazgatási eljárás során azt, hogy ilyen nehézségek állnának fenn. Ugyanígy, az összefonódásban részt vevő feleknek a versenytársak kérdőívét megválaszoló 13 versenytársa közül egyik sem említett ilyen problémákat a nyers tallolajgyantával vagy oleogyantával kapcsolatban, jóllehet a Bizottság tett fel kérdéseket a (szénhidrogéngyantákból, valamint tallolaj- vagy oleogyanta alapú gyantákból készülő) hibridgyanták előállítási kapacitásának kihasználásával kapcsolatban, és különösen a fenyőgyanták piacára való bejutás nehézségeivel kapcsolatban (a versenytársak kérdőívének 39. és 40. kérdése). Az ezen irányba mutató egyetlen jelzés valójában a Cray Valley-től származik, amely

azt kifogásolta, hogy „az olcsó alapanyagokhoz (különösen a szénhidrogénekhez) való korlátozott hozzáférés" akadályt jelent az újabb belépők számára. Különösen az Arizona nem hivatkozott semmiféle nehézségre e tekintetben. Azonban a fenyőgyantagyártók vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy észleljék az alapanyagaikkal kapcsolatos ellátási problémákat. Ezenfelül a beavatkozók is fenntartják azt, hogy a kereslethez viszonyított ellátásban érzékelt átmeneti visszaesés ellenére is lehetséges volt az oleogyanta piaci áron történő beszerzése.

178 A fentiekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát azáltal, hogy a megtámadott határozatban nem vizsgálta az alapanyagok rendelkezésre állását, mivel ilyen nyilatkozatot csak a Siegwerk tett, holott az összes gyártónak ugyanazokkal a nehézségekkel kellene szembenéznie.

179 Másodszor, a felperesek által hivatkozott, interneten elérhető dokumentumokkal kapcsolatban először is meg kell jegyezni, hogy e dokumentumok az állítólagos alapanyaghiányok bizonyítékaként nem vehetők figyelembe, mivel azok egyikét sem nyújtották be a Bizottsághoz a közigazgatási eljárás során. Ezenfelül a Megara és a Resinall közötti megállapodásról szóló bejelentést, valamint a gyanta-jelentést is a megtámadott határozat elfogadását követően tették közzé, a DRT nyilatkozata pedig nem tartalmaz keltezést.

180 Másodszor, amennyiben a felperesek e dokumentumokra annak alátámasztása érdekében hivatkoznak, hogy a nyers tallolajgyanta és az oleogyanta hiánya a megtámadott határozat elfogadásakor feltehetően köztudott volt, meg kell jegyezni, hogy a Resinall közleménye nem jelöli meg pontosan, hogy az állítólagos hiány mely alapanyagokat érintette, sem pedig e hiány okait, és a beavatkozók – anélkül, hogy ezt a felperesek vitatták volna – úgy nyilatkoztak, hogy a Resinall a megtámadott határozat és a közlemény időpontjában nem értékesített fenyőgyantákat Európában. A DRT

nyilatkozata továbbá a terpénszámazékokra utal, és a beavatkozók – anélkül, hogy ezt a felperesek vitatták volna – úgy nyilatkoztak, hogy ami igaz a terpénszámazékokra, az nem feltétlenül igaz a fenyőgyantákra. Továbbá e nyilatkozatnak az oleogyantára hivatkozó része tekintetében meg kell jegyezni, hogy a nyilatkozatból nem tűnik ki, hogy az a termelés fokozására vagy az árak emelkedésére hivatkozik-e, és az áremelkedésre vonatkozó bizonyíték sem bizonyítja szükségszerűen a hiány fennállását. Végül a gyanta-jelentésből kitűnik, hogy az nem konkrétan a nyers tallolajgyantával és az oleogyantával, hanem az összes alapanyaggal és különösen a szénhidrogénekkel kapcsolatos, a jelentés általános jelleggel hivatkozik a 2005-ös nehézségek fennállására, az ellátás azonban 2006-ban stabilizálódott, és a 2005-ös nehézségek az áremelkedésekhez és annak változásaihoz kapcsolódtak, nem pedig a szóban forgó két alapanyag hiányához. Valójában a konkrétan e két alapanyag hiányára vonatkozó egyetlen utalás 2005-re vonatkozik, és a hiányt – csakúgy, mint azok magasabb költségeit – különösen a magasabb energiaköltségekre hivatkozással magyarázza. Ezért meg kell állapítani, hogy e dokumentumok nem bizonyítják, hogy a nyers tallolajgyanta és az oleogyanta hiánya a megtámadott határozat elfogadásakor köztudott lett volna, sem azt, hogy emiatt a Bizottság ezt a kérdést köteles lett volna vizsgálni.

181 Ezen okokra tekintettel az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a felperesek által hivatkozott, az interneten elérhető dokumentumok nem bizonyítják azt, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el azáltal, hogy a megtámadott határozatban nem vizsgálta az alapanyagok rendelkezésre állását.

182 Harmadszor, ami azt a kifogást illeti, amely szerint az állítólagos alapanyaghiányok megakadályozzák a versenytársak termelésfokozását, továbbá gátolják a piacra lépést és a piaci terjeszkedést, a Bizottság helyesen jegyzi meg, hogy a felperesek nem fejtették ki, hogy hogyan eredményezhetne versenyellenes hatásokat olyan alapanyaghiány, amely látszólag valamennyi szállítót ugyanolyan módon érint. Ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy a Siegwerk a vevők kérdőívének 12. kérdésére adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy a legnagyobb gyantamennyiséget Kínában állítják elő, és ha a kínai gyanta drágulna, a világ összes beszállítója ugyanazzal a problémával kerülne szembe. Amennyiben ugyanis oleogyanta nem áll rendelkezésre, egyik gyártó

sem – még az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás sem – képes fenyőgyantákat oleogyantából előállítani. Ha viszont az rendelkezésre áll, azt bármelyik gyártó beszerezheti, ha kész kifizetni az árat (lásd a fenti 170. pontot).

183 Így – mint azt a Bizottság állítja – csak az lehetne kihatással a versenyre, ha az összefonódásban részt vevő felek versenytársaiknál kedvezőbb hozzáféréssel rendelkeznének. A felperesek azonban nem állítják azt, hogy az összefonódásban részt vevő felek ilyen hozzáféréssel rendelkeznének. Pusztán azt mondják, hogy előfordulhat, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás méretére, infrastruktúrájára és tapasztalataira tekintettel nagyfokú irányítást vagy befolyást szerez az oleogyanta-beszerzés fölött. A Bizottság azonban – anélkül, hogy ezt a felperesek vitatták volna – rámutatott, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás a világszerte előállított oleogyantáknak csak 5–10%-át fogja megvásárolni (lásd a fenti 154. pontot).

184 Ezen okok miatt az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a felperesek érvei, amelyek szerint először is az alapanyaghiány megakadályozza a versenytársak termelésfokozását, továbbá gátolja a piacra lépést és a piaci terjeszkedést, másodszor az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás jelentős vevői erővel bírna, nem nyertek kellő bizonyítást.

185 Negyedszer, ami az iránymutatásra és a korábbi bizottsági határozatokra történt hivatkozásokat illeti, elegendő kiemelni, hogy minden egyes ügyet annak konkrét ténybeli körülményei alapján kell értékelni, és a fentiekből kitűnik, hogy a felperesek által szolgáltatott bizonyítékok nem igazolták azt, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban köteles lett volna vizsgálni az alapanyagok rendelkezésre állását, valamint azok állítólagos hiánya által a kapacitások hasznosítására gyakorolt hatást.

186 A fentiekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a felperesek nem bizonyították azt, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el azáltal, hogy a megtámadott határozatban nem vizsgálta az alapanyagok rendelkezésre állását, sem azok állítólagos hiánya által a kapacitások hasznosítására gyakorolt hatást. Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

187 Ebből következően a jogalap ezen részét el kell utasítani.

b) A második részről, amely az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás vevői által megvalósítható vertikális integráció természetével és terjedelmével kapcsolatos hibákra hivatkozik

A felek érvei

188 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság nem vizsgálta a vevők vertikális integrációjának természetét és terjedelmét. Amikor a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében megjegyezte, hogy az olyan vállalatok, mint a Siegwerk és a Flint, akik „belső fenyőgyanta-termeléssel rendelkeznek, […] sikeresen fegyelmezik beszállítóikat", a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek által becsült gyártáskapacitási számadatokat használta, anélkül hogy a felpereseket megkérdezte volna termelésük természetével kapcsolatban. A szóban forgó, belső gyártás a fenyőgyantának csak egy konkrét típusára vonatkozik, amely csak korlátozott fajtájú tinták előállításában használható. Ráadásul a 25 000, illetve 12 000 tonna helyett a Flint és a Siegwerk valójában csak [bizalmas] tonnát gyárt. Az adatok megerősítésére irányuló megfelelő vizsgálat felfedte volna, hogy ez a termelés nem alkalmas arra, hogy az összefonódásban részt vevő felekre nyomást gyakoroljon,

mert a felperesek továbbra is a külső beszállításoktól függnek. A Bizottság nem bizonyosodott meg arról, hogy a rendelkezésére álló információ pontos, a tárgykörhöz kapcsolódó és tárgyilagos-e. Mivel beadványaikban az összefonódás által előidézhető versenynyomásokra utalva mindkét felperes komoly aggályoknak adott hangot az ügylettel kapcsolatban, meglepő, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg ismét az összefonódásban részt vevő felek által szolgáltatott adatokat.

189 A Bizottság megjegyzi, a felperesek nem tagadják, hogy a Flint és a Siegwerk jelentős belső termeléssel rendelkezik, és hogy a megtámadott határozatban említett becslések, valamint a felperesek által szolgáltatott számadatok közötti különbség kicsi. A felperesek azon állítását, amely szerint a belső termelés csak korlátozott fajtájú tintákhoz használható, – mint megalapozatlant – el kell utasítani, mert a tintagyártáshoz használt fenyőgyanták gyártói általában a teljes termékskála előállítására képesek. Mindenesetre a felperesek érvei nem kérdőjelezik meg a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében foglalt azon megállapítás helytállóságát, amely szerint előfordulhat, hogy a vevők vertikális integrálódással fenyegetnek.

190 A beavatkozók jelzik, hogy a Flint és a Siegwerk együttes kapacitása – saját számadataik szerint – [bizalmas] tonna, ami a Hexion összefonódás előtti, 35 000 tonnás kapacitásához képest jelentős. A Bizottság az összefonódást bejelentő nyilatkozatból tudott arról is, hogy a Flint és a Sun Chemical csak gyantaszármazékokat gyárt. Tekintettel az ellátás könnyű helyettesítésére, a Flint és a Siegwerk használhatta belső gyártási kapacitását a szállítók fegyelmezésére, először is a mélynyomásnál és rotációs offszetnyomásnál használt tinták gyártására szolgáló gyanták megrendelésének leállításával való fenyegetés révén, másodszor pedig a többi szállító azon kapacitásának felszabadítása révén, amely a tintapiacon használt gyanták más típusainak előállítására használható. Végül a felperesek a vertikális integrációval való fenyegetési képességüknek teljes tudatában vannak, mivel a Sun már fenyegetett is ezzel, méghozzá a Hexionnal folytatott, 2006. május 5-i találkozója alkalmával.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

191 Mindenekelőtt figyelemmel kell lenni arra, hogy, a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek vevőinek kiegyenlítő vevői erejével kapcsolatos vizsgálatával összefüggésben a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében megjegyezte, hogy a felek becslése szerint három nagy vevő rendelkezik jelentős belső gyártási kapacitással: a Flint és a Siegwerk, amelyek becsült gyártási kapacitása 25 000 tonna, illetve 12 000 tonna körül van, és a Huber, amely a közelmúltban szerezte meg a Micro Inks-et, és arról tájékoztatta beszállítóit, hogy beszerzéseit elkezdi áttelepíteni a leányvállalatához.

192 Ezért azt kell vizsgálni, hogy a Bizottság követett-e el olyan hibákat a Flint és a Siegwerk vertikális integrációjának vizsgálatával kapcsolatban, amelyek kihatással lehettek azon megállapítására, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek ügyfelei kiegyenlítő vevői erővel bírnak.

193 Először is, ami a megtámadott határozatban hivatkozott gyártási mennyiségek és a felperesek által szolgáltatott számadatok közötti különbséget illeti, meg kell jegyezni, hogy ez a különbség minimális. A Flint és a Siegwerk együttes termelése még a felperesek által szolgáltatott számadatok alapján is meghaladja a Hexion összefonódás előtti gyártási kapacitásának [bizalmas]%-át. Ezen okok miatt meg kell állapítani, hogy a felperesek által hivatkozott különbség nincs kihatással a Bizottságnak a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében foglalt, a kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos megállapítására.

194 Másodszor, ami azt az érvet illeti, amely szerint a Flint és a Siegwerk gyártása meghatározott gyantákra korlátozódik, és ezért rá vannak szorulva a piaci szállítókra, a beavatkozók azt állítják, hogy a belső termelés, még ha az meghatározott fenyőgyantákra korlátozódik is, lehetővé teszi számukra, hogy nyomást gyakoroljanak a szállítókra. Mindenesetre a Bizottság helyesen állítja azt, hogy a Flint és a Siegwerk belső termelésének lehetséges korlátai nincsenek hatással a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében foglalt indokolásának lényeges tartalmára. A Bizottság tulajdonképpen a Flint, a Siegwerk és a Huber példájával bizonyítja azt, hogy az összefonódásban részt vevő felek ügyfeleinek kiegyenlítő vevői erejét erősíti a vertikális integrációval való fenyegetésük valószerűsége. Ezen okok miatt meg kell állapítani, hogy az, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdésében nem említette a Flint és a Siegwerk gyártásának lehetséges korlátait, nincs kihatással a Bizottság kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos megállapítására.

195 Végül, a fentiekből kitűnik, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát azon vélekedésével, amely szerint a jelen ügy körülményei között nem szükséges a Flint és a Siegwerk termelésére vonatkozó adatok ellenőrzése.

196 A fentiekre tekintettel a felperesek nem bizonyították azt, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el annak megállapításával, hogy az összefonódásban részt vevő felek ügyfelei kiegyenlítő vevői erővel bírnak, illetve hogy a Bizottság olyan ténybeli hibát követett volna el a Flint és a Siegwerk vertikális integrációval való fenyegetése kapcsán, amely valószínűsíthetően gyengítené e megállapítás helytállóságát.

197 Következésképpen a jogalapnak ezt a részét el kell utasítani.

c) Az alapanyagárak jelentős emelkedésének hatásával kapcsolatos hibákra hivatkozó harmadik részről

A felek érvei

198 A felperesek álláspontja szerint a Bizottság nem vizsgálta megfelelően annak a versenyre gyakorolt hatását, hogy az oleogyanta tonnánkénti ára az összefonódást megelőző 29 hónap alatt 500 USD összegről 1 250 USD összegre emelkedett. A Sun a fenyőgyanta árának meredek emelkedéséről, különösen az összefonódásban részt vevő felek által 2005 februárjától 2006. május 15-ig alkalmazott áremelésekről tájékoztatta a Bizottságot. A Bizottság azonban nem vizsgálta a növekvő kereslettel párosuló ezen áremelkedések által a fenyőgyanta előállítóira és vásárlóira gyakorolt hatást, míg más ügyekben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy „az áremelési képesség […] erős bizonyítéka annak, hogy a verseny korábban nem volt megfelelő, és hogy az az összefonódást követően valószínűleg nem csökkentené jelentősen [az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás] piaci erejét" (lásd a Nestlé/Perrier-ügyet), továbbá, hogy az áremelkedések „ellentétben állnak azzal az érvvel, amely szerint az árakra a többletkapacitások nyomást gyakorolnak" (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2000. március 14-i 2002/244/EK bizottsági határozat [ügyszám: COMP/M.1663 – Alcan/Alusuisse-ügy], HL 2002. L 90., 1. o; a továbbiakban: Alcan/Alusuisse-ügy).

199 A Bizottság megjegyzi, hogy a felperesek nem indokolják, miért lenne szükség részletes vizsgálatra az érintett termék összes gyártóját ugyanúgy érintő alapanyagáremelkedésekkel kapcsolatban. Azt állítja, hogy ezek az áremelkedések nem állnak összefüggésben ezzel az összefonódással, és ezen áremelkedéseknek nem az összefonódás az oka. Mivel a fenyőgyanták előállításához szükséges alapanyagok ára az utóbbi években jelentősen emelkedett, ezt a fenyőgyanták árai is követték.

200 A beavatkozók is azt állítják, hogy a kereset nem ad magyarázatot arra, hogy az alapanyagárak emelkedése hogyan függne össze a bejelentett összefonódással. Előadják továbbá, hogy az Alcan/Alusuisse, valamint a Nestlé/Perrier-ügyek tényállása nem hasonlítható össze a jelen ügyével. Végül megjegyzik, hogy a Sun által szolgáltatott, az áremelkedésre vonatkozó bizonyítékokat vizsgálta a megtámadott határozat (66) és (67) preambulumbekezdése.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

201 Először is megjegyzendő, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (66) preambulumbekezdésében kimondta, hogy az Akzo és a Hexion korábban emelték a fenyőgyanták árát. A megtámadott határozat (67) preambulumbekezdésében rámutatott, hogy az összefonódást megelőző években lezajlott ezen áremelkedések oka a fenyőgyanta gyártásához nélkülözhetetlen inputok – így a nyersolaj, az oleogyanta és a tallolajgyanta – árának emelkedése volt; az oleogyanta tonnánkénti ára a 2004 januári 500 USD összegről a megtámadott határozat elfogadásának idejére mintegy 1 250 USD összegre emelkedett.

202 Ezért meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság követett-e el nyilvánvaló értékelési hibát azáltal, hogy – mint azt a felperesek állítják – a megtámadott határozatban nem vizsgálta egyrészt a fenyőgyanták terén végbement – különösen az összefonódásban részt vevő felek által alkalmazott – áremelkedéseknek, másrészt az alapanyagárak emelkedésének a fenyőgyanták gyártóira és vásárlóira gyakorolt hatását.

203 Először, ami a fenyőgyanták árának emelkedését illeti, a fenti 201. pontban már kiemeltük, hogy a megtámadott határozat a (67) preambulumbekezdésben kifejti, hogy e növekedés oka az alapanyagok árának emelkedése. A felperesek ezt a magyarázatot nem kifogásolják. Ezért e tényezők alapján nem lehet a Bizottságnak felróni, hogy a jelen ügyben arra a következtetésre jutott, hogy – ellentétben az Alcan/Alusuisse és a Nestlé/Perrier-ügyek tényállására vonatkozó megállapításaival – az áremelkedések nem jeleznek elégtelen versenyt és piaci erőt. Mivel a felperesek nem terjesztettek elő más magyarázatot azon álláspontjuk alátámasztása érdekében, amely szerint ezen általános áremelkedések – amelyek a priori az összes vevőt ugyanúgy érintik – jelentőséggel bírnak az összefonódás versenyellenes hatásainak értékelésében, nem bizonyították, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el azáltal, hogy nem vizsgálta ezen áremelkedéseknek a fenyőgyanták vevőire gyakorolt hatását.

204 Másodszor, ami az alapanyagok árát illeti, a megtámadott határozat (67) preambulumbekezdése kimondja, hogy növekedésük oka bizonyos mértékben a nyersolaj árának emelkedése. Továbbá figyelemmel kell lenni arra, hogy a Siegwerk jelezte – és ez nem vitatott –, hogy ezek az áremelkedések az érintett termék összes gyártóját ugyanúgy érintik (lásd a fenti 181. pontot). Ezért nincs ok azt vélni, hogy az alapanyagárak ezen általános emelkedései versenyproblémákat eredményeznének (lásd a fenti 181–183. pontot). Sőt, a felperesek nem terjesztettek elő semmiféle konkrét indokot, amely alapján a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna az alapanyagárak emelkedésének a fenyőgyanták gyártóira és vásárlóira gyakorolt hatását.

205 A fentiekből kitűnik, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el azáltal, hogy nem elemezte az áremelkedéseknek a fenyőgyanták gyártóira és vevőire gyakorolt hatását. Ezért a jogalapnak ezt a részét el kell utasítani.

d) A kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos hibákra hivatkozó negyedik részről

A felek érvei

206 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság nem értékelte megfelelően a kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos érveket. Nem elegendő annak bemutatása, hogy a piaci kereslet koncentrált, vagy hogy a vevők számos szállítótól vásárolnak. A Bizottságnak a vevők azon képességére kellett volna helyeznie a hangsúlyt, hogy fel tudnak-e lépni az áremelésre irányuló szállítói kísérletekkel szemben. A jelen ügy iratai között található, a Bizottság vevői erővel kapcsolatos érvének ellentmondó bizonyítékokra tekintettel a Bizottság feladata – a felperesek szerint – egy részletesebb elemzés elvégzése lett volna, amelynek ki kellett volna terjednie az iparág felépítésére és dinamikájára, továbbá a vevők által az összefonódás utáni áremelkedések megakadályozása érdekében követhető konkrét stratégiákra (az összefonódást a közös piaccal és az EGT-Megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánító, 1998. november 25-i, 1999/641/EK bizottsági határozat [ügyszám: IV/M.1225 – Enso/Stora-ügy], HL 1998. L 254., 9. o.; a továbbiakban: Enso/Stora-ügy). A megtámadott határozat nem szól ezen kérdések egyikéről sem, mivel a Bizottság pusztán azt állítja, hogy az összefonódásban részt vevő felek kis számú nagy vevőtől való erős függése bármilyen versenyellenes magatartást meg fog gátolni, jóllehet a felperesek kiemelték, hogy a piacot nem jellemzi vevői erő, és úgy nyilatkoztak, hogy – mivel mindkét összefonódó cégtől szállítanak – különösen ki vannak szolgáltatva az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás által diktált feltételeknek. A felperesek a Bizottsághoz benyújtott beadványaikban megjegyezték, hogy eladói piacról van szó, és hogy – az alternatív szállítók hiánya, valamint műszaki korlátok miatt – nem rendelkeznek jelentős alkuerővel az iparág szállítóival szemben. E beadványokra tekintettel a Bizottság köteles lett volna megjelölni következtetéseinek indokait, ezt azonban nem tette meg, és a felperesek érveit nem tárgyalta a megtámadott határozatban.

207 A Bizottság állítása szerint a felperesek nem vitatják azt a megállapítást, amely szerint a piac keresleti oldala nagymértékben koncentrált, és megjegyzi, hogy az első öt tintagyártótól származik a Hexion bevételeinek mintegy [80–90]%-a, és az Akzo bevételeinek [90–100]%-a. Azt is megjegyzi, hogy a piac kínálati oldala kevésbé koncentrált, mivel a felperesek szerint az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás értékesítései a Hexion összes értékesítésének [bizalmas]%-át, míg az Akzo összes értékesítésének [bizalmas]%-át, a Sun teljes igényének azonban csak [bizalmas]%-át teszik ki. Következésképpen az összefonódásban részt vevő felek sokkal jobban függnek a felperesektől, mint fordítva. A vásárlók rendelkezésére áll még jelentős számú hiteles alternatív szállító, saját termelésük, valamint a vertikális integrációra való képességük. E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy igazolt a megtámadott határozatban foglalt azon megállapítás, amely szerint az összefonódásban részt vevő felek kis számú nagy vevőtől való erős függése akadályozza az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás esetleges versenyellenes magatartását.

208 A beavatkozók fenntartják, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban a vevői erő kérdését alaposan elemezte. Az Enso/Stora-ügyben hozott határozat nem határoz meg olyan szabályt, amelyet a Bizottság köteles lenne követni, és ennek az ügynek a tényállása sem elég közeli a jelen ügyéhez, amely alapján a jelen ügyben ugyanolyan részletes elemzés lenne szükséges. A kérdésekre adott válaszok, amelyekre a felperesek hivatkoznak, nem egészen egyértelműek, nem mondanak ellent a Bizottság által felderített és vizsgált tényállásnak, és nem kellően alátámasztottak.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

209 Azt kell vizsgálni, hogy a Bizottság követett-e el nyilvánvaló értékelési hibát azáltal, hogy a kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos elemzését a megtámadott határozatban szereplő elemekre korlátozta.

210 Először is figyelemmel kell lenni arra, hogy az iránymutatás 64. és 65. pontja kimondja, hogy még az igen nagy piaci részesedést magukénak tudó vállalkozások sincsenek mindig olyan helyzetben összefonódás után, hogy lényegesen akadályozhassák a hatékony versenyt, ha a vevők rendelkeznek kiegyenlítő vevői erővel. Az iránymutatás szerint kiegyenlítő vevői erőn a vevőnek az eladóval szemben a kereskedelmi tárgyalások során érvényesíthető alkupozícióját kell érteni, amely a vevő méretéből, az eladó által neki tulajdonított üzleti jelentőségből és abból a képességéből adódik, hogy hihetően képes azzal fenyegetni, hogy ésszerű időn belül alternatív szállítási forrásokhoz fordul, amennyiben a szállító megemeli árait, vagy egyébként csökkenti a minőséget, vagy rosszabb szállítási feltételeket kínál. Ilyen helyzet áll fenn, ha a vevő hihetően tud azzal fenyegetni, hogy vertikálisan integrálódik a termelési vagy forgalmazási lánc előző fázisában található piacba, vagy képes a termelési vagy forgalmazási lánc előző fázisában található piac bővülését vagy az oda történő belépést támogatni. Végül, nagyobb a valószínűsége annak, hogy valamely széttöredezett ágazatban a nagy és tapasztalt vevők rendelkeznek ilyen kiegyenlítő vevői erővel, nem pedig a kisebb vállalkozások.

211 Továbbá a felperesek állításaival kapcsolatban a Flint úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint a fenyőgyantavevőknek nincs alkuereje (a vevők kérdőívének 40. kérdésére adott válasz). A Siegwerk úgy vélte, hogy eladói, nem pedig vevői piacról van szó (a vevők kérdőívének 40. kérdésére adott válasz). A Sun úgy nyilatkozott, hogy álláspontja szerint az iparágban a vevők nem tudnak tartós alkuerőt érvényesíteni a szállítókkal szemben, mert nagyon kevés a szállító, és a vásárlók számára ehhez még társul a gyors szállítóváltással vagy az alternatív vegyi anyagok felhasználásával kapcsolatos nehézség (a vevők kérdőívének 40. kérdésére adott válasz).

212 Tehát csak a Sun terjesztett elő a kiegyenlítő vevői erő hiányának, vagyis a szállítók nagyon kis számának és a megrendelések alternatív szállítókra való áttelepítésével kapcsolatos nehézségeknek a bemutatására szolgáló magyarázatokat. Azt azonban már említettük, hogy a felperesek ezeket a kifogásokat nem bizonyították elégséges

módon (lásd a fenti 84. és azt követő, valamint a 94. és azt követő pontokat). Ugyanez mondható el a szükséges mennyiségek hiányára és a szállítók csökkenő kapacitására vonatkozó megállapításokról, amelyeket a felperesek szerint a Flint ebben az összefüggésben tett (lásd a fenti 73. és azt követő pontokat).

213 Ami azt az érvet illeti, amely szerint a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna a vevők azon képességét, hogy fel tudnak-e lépni az áremelésre irányuló szállítói kísérletekkel szemben, és részletesebb elemzést kellett volna elvégeznie, amelynek ki kellett volna terjednie az iparág felépítésére és dinamikájára, továbbá a vevők által az összefonódás utáni áremelkedések megakadályozása érdekében követhető konkrét stratégiákra, figyelemmel kell lenni arra, hogy először is a megtámadott határozat e tekintetben azon a tényen alapul, hogy bizonyos vevők saját, belső termeléssel rendelkeznek, ami lehetővé teszi számukra beszállítóik bizonyos mértékű fegyelmezését. Másodszor, a Bizottság hivatkozik a vevők azon lehetőségére, hogy megrendeléseiket más olyan nagyobb vagy kisebb szállítótól szerezhetik be, akik jelentős többletkapacitással rendelkeznek, és képesek előállítani a fenyőgyanták teljes termékskáláját. Harmadszor, a Bizottság megjegyzi, hogy a kereslet nagyon kevés nagy vevőre koncentrálódik, ami – különösen a már említett tényezőkre tekintettel – jelentékeny alkuerőt biztosít számukra. Negyedszer, utal a vertikális integrációval való hihető fenyegetés fennállására, ami szintén lehetővé teszi, hogy e vevők fegyelmezzék szállítóikat (lásd a fenti 28. pontot).

214 Ezenfelül a megtámadott határozatban foglalt ezen megfontolások lényegében az iránymutatás 64. és 65. pontjában megállapított, a kiegyenlítő vevői erő értékelése szempontjából jelentős tényezőknek felelnek meg (lásd a fenti 210. pontot). A megtámadott határozat tulajdonképpen kiemeli, hogy a szállítók nagymértékben függnek a kevés nagy vevőtől. Az Elsőfokú Bíróság ezzel kapcsolatban úgy véli, hogy az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenyellenes magatartásának visszaszorítása érdekében nem szükséges, hogy ezek a vevők teljes mértékben visszavonják megrendeléseiket a szóban forgó szállítótól. A felperesek arra vonatkozó lehetősége, hogy keresletük jelentős részét alternatív szállítókra ruházzák át, az összefonódás

eredményeképpen létrejövő vállalkozás olyan veszteségeivel fenyeget, amelyek kellően jelentős mértékűnek tekinthetőek ahhoz, hogy az említett vállalkozást visszatartsák az ilyen stratégia követésétől (lásd a fenti 171. pontot).

215 A jelen ügyben figyelemmel kell lenni arra, hogy a felperesek a tinta előállítására, valamint egyéb alkalmazásokhoz használt gyanták tekintetében az összefonódásban részt vevő felek legnagyobb vevői között vannak. Következésképpen az, hogy megrendeléseiknek akár csak egy részét alternatív szállítókra telepítik át, az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás termelésének jelentős arányát jelentené. Arra is emlékeztetni kell, hogy az Elsőfokú Bíróság már megállapította, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát azáltal, hogy a megtámadott határozat (68) és (71) preambulumbekezdésében úgy vélte, hogy a többi piaci gyártó rendelkezik azzal a kapacitással, amely alapján képes ellensúlyozni a versenyellenes magatartást, és ellátni az összefonódásban részt vevő felek legnagyobb vevőit (lásd a fenti 170–172. pontot), és hogy a felperesek nem bizonyították, hogy – állításukkal egyezően – valóban jelentékeny nehézségekkel jár a szállítóváltás, tekintettel a fenyőgyanták minősítésének szükségességére, ami megakadályozza, hogy a vevők hihetően képesek azzal fenyegetni, hogy ésszerű időn belül alternatív szállítási forrásokhoz fordulnak, amennyiben az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás megemeli árait. (lásd a fenti 96–99. pontot).

216 Továbbá míg előfordulhat, hogy az Enso/Stora-ügy tényállása a kivételes piacszerkezet miatt az iparág felépítésének és a vevők által az összefonódás utáni áremelkedések megakadályozása érdekében követhető stratégiáknak a részletes elemzését követelte meg, a fentiekből kitűnik, hogy ez a jelen ügyre nem vonatkozik. A fenti megállapítások fényében az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottságnak a jelen ügy körülményei között nem lehetett kötelessége részletesebb vizsgálat elvégzése az összefonódásban részt vevő felek vevőinek kiegyenlítő vevői erejével kapcsolatban.

217 A fentiekre tekintettel ezt a részt el kell utasítani.

e) Az indokolás állítólagos hiányáról

218 Ami a felperesek azon állítását illeti, amely szerint a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek versenytársai oldalán rendelkezésre álló többletkapacitással kapcsolatos értékelését nem indokolta megfelelően, különösen mert a Bizottság a megtámadott határozatban nem vizsgálta sem a fenyőgyanták előállításához szükséges alapanyagok rendelkezésre állását, sem ezen alapanyagok állítólagos hiányának a kapacitások kihasználására gyakorolt hatását, és hogy a felperesek által szolgáltatott bizonyítékokat – az indokok megjelölése nélkül – nem vette figyelembe vagy elutasította, ki kell emelni, hogy a fenti 165–185. pontokban tett megállapításokból kitűnik, hogy a Bizottság elegendő indokot jelölt meg azon megállapításával kapcsolatban, amely szerint van többletkapacitás a piacon. A megtámadott határozat (62)–(67) preambulumbekezdése tisztán és egyértelműen rögzítette a Bizottság ezzel kapcsolatos indokolását, lehetővé téve az Elsőfokú Bíróság számára a felülvizsgálati jogköre gyakorlását, az érdekelt felek számára pedig jogaik védelmét.

219 Végül az is egyértelműen következik a fenti 213. és 214. pontokban foglalt megállapításokból, hogy a Bizottság kielégítően indokolta az összefonódásban részt vevő felek vevőinek kiegyenlítő vevői erejével kapcsolatos megállapítását. A megtámadott határozat (69)–(71) preambulumbekezdése tisztán és egyértelműen rögzítette a Bizottság ezzel kapcsolatos indokolását, lehetővé téve az Elsőfokú Bíróság számára a felülvizsgálati jogköre gyakorlását, az érdekelt felek számára pedig jogaik védelmét.

220 Ebből következően az indokolás elégtelenségére hivatkozó érveket el kell utasítani.

221 Az előzőekből következik, hogy a második jogalapot el kell utasítani.

222 E körülmények között a keresetet el kell utasítani.

A költségekről

223 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél azt kérte. A felpereseket, mivel pervesztesek lettek, a Bizottság és a beavatkozók kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) **A Sun Chemical Group BV, a Siegwerk Druckfarben AG és a Flint Group Germany GmbH maguk viselik saját költségeiket, valamint a Bizottság és a beavatkozók részéről felmerült költségeket.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2007. július 9-i nyilvános ülésen.

E. Coulon J. Pirrung

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 2155

A jogvita előzményei ..... II - 2156

A – Az eljárásban és az összefonódásban részt vevő felek ..... II - 2156

B – A termékpiac ..... II - 2158

C – A közigazgatási eljárás ..... II - 2159

D – A megtámadott határozat ..... II - 2160

Az eljárás ..... II - 2165

A felek kérelmei ..... II - 2167

Jogi helyzet ..... II - 2168

A – A kereset elfogadhatóságáról ..... II - 2168

1. A felek érvei ..... II - 2168

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2170

B – A kereset érdeméről ..... II - 2171

1. Előzetes észrevételek ..... II - 2172

2. Az első jogalapról, amely szerint a Bizottság nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2174

a) A második részről, amely szerint a Bizottság az összefonódás nem összehangolt hatásai kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ... II - 2174

Az első kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek közeli versenytársi helyzete kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2175

– A felek érvei ..... II - 2175

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2177

A második kifogásról, amely szerint a Bizottság az alternatív szállítók hitelessége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2181

– A felek érvei ..... II - 2181

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2183

A harmadik kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódásban részt vevő felek vevőinek szállítóváltási lehetősége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2185

– A felek érvei ..... II - 2185

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2187

A negyedik, a piacon meglévő kapacitással kapcsolatos hibákra hivatkozó kifogásról ..... II - 2189

Az ötödik kifogásról, amely szerint a Bizottság az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás versenytársainak terjeszkedését hátráltató képessége kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el .... II - 2189

– A felek érvei ..... II - 2189

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2190

b) A harmadik részről, amely szerint a Bizottság a vitatott összefonódás összehangolt hatásai kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2192

A felek érvei ..... II - 2192

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2193

c) Az első részről, amely szerint a Bizottság a piaci részesedések és a koncentrációszintek kapcsán nem az iránymutatásnak megfelelően járt el ..... II - 2199

A felek érvei ..... II - 2199

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2200

3. A második, ténybeli és értékelési hibákkal kapcsolatos jogalapról ..... II - 2203

a) A piaci szabad kapacitások értékelésével kapcsolatos hibákra vonatkozó első részről ..... II - 2203

A felek érvei ..... II - 2203

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2210

– A piacon meglévő kapacitással kapcsolatos hibákra hivatkozó első kifogásról ..... II - 2210

– Az alapanyagok rendelkezésre állásával kapcsolatos hibákra hivatkozó, második kifogásról ..... II - 2214

b) A második részről, amely az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás vevői által megvalósítható vertikális integráció természetével és terjedelmével kapcsolatos hibákra hivatkozik ..... II - 2219

A felek érvei ..... II - 2219

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2221

c) Az alapanyagárak jelentős emelkedésének hatásával kapcsolatos hibákra hivatkozó harmadik részről ..... II - 2223

A felek érvei ..... II - 2223

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2224

d) A kiegyenlítő vevői erővel kapcsolatos hibákra hivatkozó negyedik részről ..... II - 2226

A felek érvei ..... II - 2226

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2227

e) Az indokolás állítólagos hiányáról ..... II - 2231

A költségekről ..... II - 2232